

vationscenter om at udføre et forsøg for at finde ud af: Virker disse trykrør, eller virker de ikke? Skagen Innovationscenter er enig i, at forsøget skal udføres, og det bliver endda et forsøg, hvor der på en tilsvarende strækning bliver mulighed for at undersøge, hvordan det virker, hvis man bruger den gammeldags metode, altså den vi bruger i dag. Det synes jeg er en meget god ting.

Jeg tror, det er mellem 15 og 17 mio. kr., vi bruger på forsøget, fordi vi nu én gang for alle vil have at vide, hvad der er bedst. Indtil nu har jeg ikke kendskab til, hvad der foreligger, for det er et forsøg, der først startede for et års tid siden. Men vi vil selvfølgelig følge det meget nøje, og først efter dets afslutning vil vi tage stilling: Virker det, som Skagen Innovationscenter påstår, eller virker det ikke?

Jeg er glad for, at både Skagen Innovationscenter og det daværende Trafikministerium gik ind i forhandlingerne med et åbent sind. Vi fandt ud af, at vi ville se, om det virker eller ikke virker. Men man er altså midt i forsøget, og før vi får klarhed over, hvad der er opad, og hvad der er nedad, og om det virker eller ikke virker, er der ikke grund til at foretage nogen ændringer. Men jeg vil gerne sige, at jeg synes, Kystdirektoratet arbejder rigtig godt og klarer sine opgaver godt, og det er jo også meget, meget anerkendt, både i Danmark og i udlandet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Anden behandling af lovforslag nr. L 95: Forslag til lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte og lov om befordringsrabat til studerende ved videregående uddannelser. (Justering af betingelserne for udenlandske statsborgeres ret til statens uddannelsesstøtte (SU), SU uden for klippekortet til visse studieforberedende kurser på gymnasialt niveau efter fuldført gymnasial uddannelse og forenkling af rabatordning m.v.).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder). (Fremsat 30/11 2005. Første behandling 17/1 2006. Betænkning 14/3 2006).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslaget sattes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslaget vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Anden behandling af lovforslag nr. L 101: Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Styrket evaluering og anvendelse af nationale test som pædagogisk redskab samt obligatoriske prøver m.v.).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder). (Fremsat 7/12 2005. Første behandling 17/1 2006. Betænkning 21/3 2006).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Forhandling

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Det er et meget, meget godt lovforslag, og det er et, vi har set frem til længe, fordi det giver et redskab, der virkelig er nødvendigt.

Vi laver nu nogle nationale test, som kan bruges som et værktøj, der kan give lærerne et overblik over den enkelte elevs faglige niveau og derigennem bidrage til, at grundlaget for de faglige fremskridt for den enkelte elev bliver meget målrettet. Undervisningen kan også blive målrettet elevens behov og forudsætninger.

Testene skal anvendes sammen med andre elementer, både som led i den løbende evaluering og som led i vejledningen af den enkelte elev, og testene forventes også at blive brugt i så vel den videre planlægning af undervisningen som ved tilbagemeldingen til forældrene. Forældresamarbejdet vil altså blive mere præcist, og det vil blive lettere for lærerne at dokumentere, at undervisningen understøtter eleven på bedst mulig måde.

Derfor er det et lovforslag, som Venstre bakker op, og vi har ventet på det længe.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Ordføreren bedes blive på talerstolen. Der er flere, der har bedt om ordet for korte bemærkninger.

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Det er anden behandling.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Undskyld!

Næste ordfører er hr. Kim Mortensen – nej, der er en kort bemærkning. Undskyld.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Man kan nok høre, at formanden ikke er udgået af nutidens folkeskole.

Jeg har bare ét spørgsmål til ordføreren.

Grunden til, at det er interessant at tage debatten i dag, er jo, at L 101 må ses i lyset af et andet lovforslag, som regeringen har fremsat, nemlig L 170. Venstre skriver i betænkningen, at testene er pædagogiske, men hvordan hænger det sammen med, at de skal bruges til kommunens kontrol af skolens kvalitet, som efterfølgende skal bruges til ministerens kontrol af skolens kvalitet?

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Det er ganske enkelt. Det pædagogiske består jo i, at læreren får overblikket, overblikket afleveres hos skolelederen, og for nogle læreres vedkommende kan skolelederen måske se et behov for noget efteruddannelse og noget opfølgning på, hvad der foregår i klassen. Lærerne skal have de kvalifikationer, de har brug for, det skal skolelederen til kommunalbestyrelsen for at få klaret, så altså er han nødt til at have garantien i orden hele vejen igennem, og derfor bliver testene automatisk et pædagogisk værktøj.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg er ikke helt sikker på, at Venstres ordfører kender den resterende del af folkeskoleforliget, som blev indgået efter den del, vi andenbehandler i dag.

Det er jo ikke sådan, at skolelederen skal gå til kommunen for at få midler til efteruddannelse som opfølgning på pædagogiske test. Det er sådan, at kommunen skal forholde sig til skolens testresultat i en kvalitetsrapport, som er udført efter en statslig skabelon, så rapporterne bliver ens over hele landet. Hvis kommunen på baggrund af testen som det mest centrale element finder, at kvaliteten er utilstrækkelig, skal kommunalbestyrelsen – altså ikke de udvalgte, som har forstand på skoleområdet, men kommunalbestyrelsen selv – lave en indsatsplan, som ministeren senere kan vurdere om er tilstrækkelig eller ej.

Det vil altså sige, at alt det, ordføreren sagde for et øjeblik siden om samspillet med skolelederen, slet ikke vedkommer sagen. Det, der vedkommer sagen, er, at testen skal give grundlag for kommunens kontrol, som igen skal give grundlag for ministerens kontrol, og det er altså første gang i verdenshistorien, at noget, der er lærerens redskab, samtidig kan fungere som kontrolredskab i statens tjeneste.

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg er langt fra enig, og det må jo være en af grundene til, at der er forskellige partier repræsenteret i dette Folketing.

Jeg betragter testene som et pædagogisk redskab, der også kan bruges til at følge op, så kommunalbestyrelsen ikke er i tvivl om, hvad den skal sætte fokus på, så jeg kan overhovedet ikke følge de belæringer, der lige er kommet.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Mit spørgsmål går egentlig på, at man indfører disse test med den argumentation, at vi får en bedre skole af dem, og at børnene bliver klogere.

Hvordan forestiller man sig, at nogen skal blive klogere af at gennemgå en test, hvis det ikke er, fordi hele undervisningen kun er indrettet på, at eleverne skal blive bedre til at blive teste-de? Hvordan skal man kunne blive klogere af at få taget sin temperatur eller blive vejret tit? Det er jo i virkeligheden det, testen er. Den er et udtryk for et øjebliksbillede af, hvad barnet kan svare på de konkrete spørgsmål, men ikke et billede af, om barnet er blevet dygtigere og har fået flere kompetencer.

Det er jo præcis derfor, lærerne har angrebet og har protesteret kraftigt imod, at de test bliver indført. Et barn bliver jo ikke klogere af at gennemgå en test, og hvilke andre ressourcer har regeringen forestillet sig der skal komme ud af det?

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Formålet med testen er jo at finde frem til børnenes behov, så undervisningen kan tilrettelægges sådan, at børnene hele tiden får de udfordringer, de har brug for. Derfor kan testen også finde dem, som fagligt er meget stærke, men sidder lige så stille med det og derfor ikke får de udfordringer, de burde have. På denne måde bliver det altså muligt at følge op på alle børns behov, de får lige nøjagtig de udfordringer, de har brug for, og samarbejdet med forældrene bliver mere præcist, fordi man kan drøfte, hvordan resultaterne er.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Det, der er fuldstændig skævt i denne diskussion, er jo, at der ikke er noget i det lovforslag, vi behandler nu, eller i det forslag, vi skal behandle

senere i dag, altså L 170, der tilsiger, at man har tænkt sig at tilføre skolen yderligere ressourcer til at sætte ind over for de børn, som ikke klarer testen så godt, og det er jo i virkeligheden det, der er problemet.

Kl. 14.40

Hvad med tolærerordninger? Hvor kommer der mere efteruddannelse ind i billedet? Hvad med spørgsmålet om mere specialundervisning? Alle de problemer, som det påpeges at skolen har i dag, løser man altså ikke ved at indføre nationale test, tværtimod er der intet belæg for, at nationale test rent faktisk tjener et formål. I udlandet går man f.eks. væk fra det, man er ved at indføre i Danmark, og derfor mener jeg virkelig, at det er en falliterklæring at stemme for forslaget her.

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg kunne ikke drømme om at tage ordet falliterklæring i min mund, fordi vore skoler gennem 10 år eller mere tester eleverne systematisk to gange om året for at følge op på deres behov og for at give dem de udfordringer, de har brug for. Jeg kunne ikke drømme om at kalde disse test for en falliterklæring, og i øvrigt er der jo på finansloven afsat millioner af kroner til ekstra timer i dansk, så det er meget søgt, hvis man påstår, at det ikke er en hjælp.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg var lige ved at blive positiv, da jeg hørte Venstres ordfører begynde med, at det er et spørgsmål om at bruge testene til at finde ud af, om lærerne skal have efteruddannelse, til at finde frem til børnenes behov og til at følge dem op, for det er jo lige præcis sådan, SF ønsker at bruge test, og så er vi jo enige.

Men det, der bare er ærgerligt, er, at det slet ikke er det, lovforslaget her handler om. Lovforslaget handler ikke om nogen som helst opfølgning på nogen test. Det eneste, det handler om, er at målrette undervisningen mod at få nogle ordentlige testresultater, så i bedste fald er de test meningsløse. Hvis det ikke var, fordi vi senere i dag skal behandle et andet lovforslag, som går på, at testene faktisk skal bruges til at opstille præstationsprofiler og sådan nogle ting, var testene meningsløse, fordi der ikke er nogen opfølgning på dem. Er Venstres ordfører ikke enig i det?

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg kunne svare ganske kort: Nej. Vi har afsat 175 mio. kr. til efteruddannelse af lærere, og vi har afsat 680 mio. kr. til ekstra timer i dansk, så jeg kan virkelig ikke forstå, at man ikke synes, der er fokus på området, og at man mener, at der overhovedet ikke er styr på noget som helst.

Testene er et rigtig godt værktøj. Nogle elever siger, at de er rigtig gode, fordi de kan se, at de hermed får hjælp og ikke skal høre brok over, at de ikke løser deres terminsprøver, som de skal. Hjælpen bliver faktisk givet allerede tidligt i deres skolegang, og derfor vil de ikke komme ud for, at de står uden at kende deres eget niveau og standpunkt, når de kommer til 8. klasse.

(Kort bemærkning).

Thomas Krøg (SF):

Der er nogle ting, vi ikke er enige om, men det er også i orden.

Jeg vil godt stille et andet spørgsmål. Vi er forhåbentlig enige om, at lovforslaget ikke tilfører kommunerne nogen ekstra midler. Man siger, det er udgiftsneutralt for kommunerne og altså også udgiftsneutralt for de enkelte lærere, som skal bruge tid på disse test, som skal bruge tid på at forberede eleverne til testene, og som skal målrette undervisningen mod testene, for at det hele kan komme til at fungere, som man ønsker, og eleverne kan klare sig godt i præstationsprofilerne.

Mit spørgsmål er ganske klart: Hvad er det så for nogle ting, lærerne ikke skal undervise i? Hvad er det for nogle ting i undervisningen, som skal nedprioriteres? Hvad er det for nogle ting i undervisningen i dag, som Venstre ikke ønsker i folkeskolen? Når man skal bruge tid på noget nyt uden at få ekstra tid til det, kan konsekvensen ikke være anderledes, end at der er nogle andre ting, tiden skal tages fra.

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Det kan absolut ikke blive aktuelt, at der skal tages tid fra noget andet. Disse test lægger sig op ad trinmål, og trinmål har vi haft i folkeskolen i over 10 år, der er ikke nogen lærere, der ikke ved, hvordan trinmålene er formuleret, og altså underviser de også efter dem. Disse test lægger sig lige op ad trinmålene, så derfor vil det f.eks. blot betyde, at det år, hvor eleverne skal testes i dansk, vil en dansktime på 45 minutter blive

brugt til, at eleverne sidder ved computeren og svarer på spørgsmål.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Hr. Kim Mortensen som ordfører.

Kim Mortensen (S):

Mange tak. Jeg var lige ved at blive i tvivl om, hvordan debatten her ved andenbehandlingen foregår, men det gør jo ikke så meget, for det kan jeg høre at formanden også er, og så er vi andre jo også tilgivet.

Jeg vil nøjes med at sige, at det fremsatte forslag er første del af en række ændringer af folkeskoleloven med henblik på at styrke evalueringsskulturen i folkeskolen. Lovpakken indeholder som en del af det samlede evalueringsprogram indførelse af et antal nationale test a 45 minutter på hver årgang fra 2. til 8. klasse som et pædagogisk redskab for lærere og for ledere i folkeskolen.

Kl. 14.45

Men nationale test løser selvfølgelig ikke alle de problemer, vi har i folkeskolen. For Socialdemokratiet har det været afgørende for vores stillingtagen til indførelse af nationale test, at de for det første er et pædagogisk redskab og for det andet ikke skal stå alene, men være en del af en styrket evalueringskultur, der ikke kun måler det faglige indhold, men bredt måler alle aspekter af undervisningen.

Eleverne i en klasse vil få forskellige test, hvilket muliggør en differentieret evaluering af elevernes styrke, ligesom gennemførelsen af de nationale test kan foregå i løbet af skoleårets sidste halvdel, alt efter hvordan den enkelte lærer ønsker at indpasse arbejdet med test i sin planlægning af undervisningen.

Resultaterne af test er ikke offentligt tilgængelige og kan dermed ikke anvendes til rangordning af skoler, som man eksempelvis kender det fra England, men kan efter afholdelsen udelukkende formidles i skriftlig form til den enkelte elev med henblik på en hurtig og en konkret opfølgning.

Indførelse af nationale test er et nyt og uprøvet land at bevæge sig på, det gælder så vel nationalt som internationalt. Derfor har Socialdemokratiet i forhandlingerne fået tilsagn om, at hele forløbet med arbejdet med udviklingen af de forskellige elementer i en styrket evalueringskultur i folkeskolen evalueres løbende, og at der efter en treårig forsøgsperiode gives en redegørelse til Folketinget af undervisningsministeren

med mulighed for at foretage de nødvendige ændringer.

Lovforslaget, vi diskuterer nu, indeholder til-lige bestemmelser om obligatoriske afgangsprø-ver efter folkeskolens 9. klasse og har dermed tilgodeset det socialdemokratiske ønske om, at vi ligestiller alle fag i folkeskolen ved at gøre alle fag til prøvofag.

Jeg vil godt på Socialdemokratiets vegne sige, at vi også ved andenbehandlingen støtter lov-forslag L 101 om indførelse af nationale test og obligatoriske prøver i folkeskolen.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Det overrasker mig egentlig ikke voldsomt me-get, at regeringen kommer med det her forslag, som i min optik er at gå tilbage til den gamle skole, men det undrer mig meget kraftigt, at So-cialdemokraterne er med på det. Det undrer mig meget kraftigt, bl.a. fordi ordføreren for Social-demokraterne siger, at testen ikke vil blive of-fentliggjort, og at der vil være sikkerhed om-kring den.

Virkeligheden er, at når testen er blevet gen-nemført, bliver der lavet en handleplan for den enkelte skole, en handleplan, som ifølge Kom-munernes Landsforening kan blive offentlig-gjort.

Så står vi i en situation, hvor de test, den enkelte elev har taget, ikke er offentliggjort, men hvor testene for skolen er offentliggjort. Dermed kommer vi ud i den ædle kappestrid, som mini-steren i Berlingske Tidende har sagt at han øn-sker mellem skolerne, og vi står i en situation, hvor vi risikerer, at enkelte områder i landet vil få svært ved at tiltrække lærere, fordi skolerne har dårlige ressourcer, på grund af at kommu-nerne har dårlig økonomi.

Spørgsmålet til Socialdemokraterne er: Er det her virkelig Socialdemokratiets vision for den danske folkeskole?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Se, nu vil jeg sige her, at der jo er en grund til, at Socialdemokratiet er med i det her folkeskole-forlig. En af grundene er, at vi ikke får det scena-rie, som Enhedslistens ordfører prøver at mane frem her.

Man kan jo diskutere på mange måder. Man kan eksempelvis opstille et scenarie, der er for-kert. Derefter kan man bruge sin taletid til at prøve at tale det scenarie, som i øvrigt er forkert,

og det er sådan set det, jeg synes at Enheds-listens ordfører gør.

Jeg er med på, at der er partier her i Folketin-get, der er organisationer, der er samfundsde-battører, som vil noget helt andet med folkesko-len end både det, Enhedslisten og Socialdemo-kratiet vil.

Nu har vi et folkeskoleforlig, vi har nogle konkrete lovgivninger. I de konkrete lovgivnin-ger står der ordret, at man ikke kan offentliggøre test. Og så kan det jo ikke nytte noget, at En-hedslistens ordfører bliver ved med at prøve at fortælle både Folketinget og personer uden for Folketinget, at de test bliver offentliggjort. Det bliver de ikke; de er et pædagogisk redskab til lærerne i folkeskolen og til lederne i folkeskolen.

Kl. 14.50

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Ja, man kan jo altid nægte, hvordan virkelighe-den kommer til at se ud. Nu er det jo Kommu-nernes Landsforenings egen vurdering af, hvor-dan det her vil gå, jeg refererer til, og de må trods alt have fingeren bare lidt på pulsen, med hensyn til hvordan sådanne handleplaner vil blive håndteret. Så det undrer mig meget, at So-cialdemokratiet på den måde fuldstændig ser bort fra, hvad det er for en kritik, der rejses, af det her lovforslag.

En anden kritik, der har været rejst meget kraftigt, kommer jo fra lærerne selv. Den kom-mer ud fra den betragtning, at indfører man denne test, ja, så er det et angreb på den metode-frihed, som vi har i den danske folkeskole; en metodefrihed, der gør, at vi rent faktisk har en meget kreativ folkeskole, en god folkeskole, hvor eleverne bliver dygtige til at håndtere man-ge ting. Og det er lige præcis den kreativitet, som jeg mener er et adelsmærke for den danske folkeskole, hvis man skal se i den optik. Og test vil foretage angreb på den kreativitet og den me-todefrihed, som vi i Danmark har valgt igennem mange år at sikre at lærerne har.

Hvorfor har man i Socialdemokratiet fuld-stændig overset den kritik? Hvorfor overser man de protester, som kommer udefra?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jeg skal sige til Enhedslistens ordfører, at Social-demokratiet ikke hverken har overset eller over-hørt nogen af de protester, der er kommet. Vi har faktisk lyttet meget til dem og har taget pro-

testerne og bekymringerne meget alvorligt. Men det ændrer jo ikke ved, at man er nødt til at forholde sig til, hvad vi beslutter, når vi vedtager det her lovforslag, og det er, at testene ikke offentliggøres.

Så kan man lave mange andre scenarier og finde mange citater om, at det er der mange der gerne vil have at de bliver, men det bliver de ikke i forbindelse med det her lovforslag. Det kan være, at de bliver det i forbindelse med andre lovforslag. Det kan også være, at det bliver muligt via en minister, men så bliver det uden Socialdemokratiets medvirken. Og så længe vi er i forligskredsen, er der ikke tale om offentliggørelse af test.

Det andet faktum er jo sådan set, at der testes på livet løs i den danske folkeskole. Vi, der har børn i folkeskolen, oplever jo, at de testes hele tiden; de testes i læsning, de testes i stavning, de testes i at lære at regne, og de testes i at lære at skrive. De tester hele tiden i den danske folkeskole, så proportionerne i det her er, at der er tale om ti test, hvoraf de tre ligger i 8. klasse og i naturfag, de er af 45 minutters varighed, og der er ingen forberedelsestid.

Så fru Berlau skal ikke bilde mig ind, at de i øvrigt meget dygtige, fremragende lærere i den danske folkeskole ikke er i stand til at abstrahere fra, at der én gang i løbet af en elevs skoleperiode eksempelvis skal testes i engelsk, og at man så indretter samtlige undervisningsår efter den ene 45-minutters-test.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det er en meget glædelig meddelelse, hvis Socialdemokratiet ikke vil stemme for L 170, som vi skal behandle senere i dag. L 170 skal nemlig være perspektivet for det her lovforslag.

I L 170 fastslås det, at kommunen får skolens testresultat. Kommunen skal med testresultatet som det centrale parameter lave en kvalitetsvurdering. Hvis kvaliteten er for dårlig, skal der laves en handlingsplan, og hvis den handlingsplan ikke er tilstrækkelig, kan ministeren gribe ind for at lave en anden handlingsplan.

Hvis det ikke er kontrol, så ved jeg ikke, hvad kontrol er. De handlingsplaner og de kvalitetsvurderinger skal være offentlige, og det vil sige, at man bare kan tage handlingsplanerne, hvor man kan se, om skolen har fået karakteren dårlig kvalitet, middel kvalitet, god kvalitet, og så har man rangordningen. Men vi kan ikke diskutere

testresultatet, for det er nemlig hemmeligt, fordi man har fundet det nødvendigt at reparere på den i bund og grund dårlige idé, nemlig de statslige test.

Og derfor er spørgsmålet: Gør det slet ikke indtryk på Socialdemokratiet, at man faktisk har prøvet det her i udlandet med rigtig dårlige resultater?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jeg kan godt afsløre over for fru Margrethe Vestager, at når vi senere kommer til førstebehandling af L 170, vil jeg meddele, at Socialdemokratiet også stemmer for den del af folkeskoleforliget, nemlig lovpakke 2. Det skal der ikke herske nogen tvivl om.

Det, jeg mener jeg sagde før, er, at der gentagne gange i det her lovforslag står, at testresultaterne er fortrolige. Det vil sige, at de ikke kan offentliggøres. Det er det, jeg synes er vigtigt at understrege, selv om man bliver ved med at fortælle det modsatte fra bl.a. fru Margrethe Vestagers side. Så det synes jeg er vigtigt at få præciseret her. Det har sådan set ikke noget hverken med L 170 at gøre eller med det, jeg sagde lige før, at gøre. Det handler simpelt hen om, at det er et faktum, hvad angår den lovgivning, der er.

Kl. 14.55

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Der er selvfølgelig en disciplin, man som politiker skal være dygtig til, og som tit testes i salen, nemlig evnen til overhovedet ikke på nogen måde at indgå i en diskussion. Jeg vil sige, at den socialdemokratiske ordfører består med glans.

Pointen er jo ikke, om der står i en paragraf i L 101, at resultaterne er hemmelige. Pointen er, at lovforslag L 101 i samspil med L 170 vil betyde, at skolerne vil kunne rangordnes efter kommunernes kvalitetsvurdering, hvor testene er det centrale element. Det bliver Socialdemokratiet nødt til at forholde sig til. Så kan man ikke bare sige, at der står i det her lovforslag, at de er hemmelige. Hvad er det for et signal, man sender?

Vi har lige haft et glimrende samarbejde rettet mod regeringens forslag om at afskaffe gruppeeksaminer, fordi vi ved, at den måde, man tester på, påvirker undervisningsformen. Den måde, staten nu tester på, kommer til at påvirke undervisningsformen, og det signal, man sender med

den kontrol og den risiko for rangordning, er et mistillidssignal af dimensioner.

Er det overhovedet i overensstemmelse med det socialdemokratiske værdigrundlag, hvad angår lærernes arbejde? Det vækker undren.

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jeg har bemærket mig, at det vækker undren. Vi har forsøgt at argumentere for, hvorfor Socialdemokratiet anbefaler, at man stemmer for det her. Jeg har også forsøgt at argumentere for, hvorfor vi er en del af folkeskoleforliget. Det kunne også være, at det kunne have kvalificeret forliget endnu mere, hvis Det Radikale Venstre ikke havde valgt at stå uden for det her folkeskoleforlig.

Uanset om vi snakker L 101, eller om vi snakker L 170, ændrer det altså ikke ved, at testresultaterne er fortrolige for offentligheden, og at testresultaterne er et pædagogisk redskab for de lærere, der skal undervise i folkeskolen, og for de ledere, der skal lede skolerne. Så det er faktum.

Hvad der ellers kan opstilles af scenarier, har jeg været inde på i en tidligere ordførertale. Det nytter jo ikke noget, at man gentager og gentager og gentager et scenarie, der ikke er belæg for i den lovgivning, som vi behandler.

(Kort bemærkning).

Thomas Krogh (SF):

Jeg synes, at det ville klæde den socialdemokratiske ordfører at forholde sig til faktum. Faktum er, som fru Margrethe Vestager sagde, at L 170 drejer sig om, at de her test jo skal bruges som et centralt element i den kvalitetsvurdering af skolerne. Det vil sige, at forældrebestyrelser, kommunalbestyrelser osv. også skal bruge de kvalitetsvurderinger i arbejdet, og det vil sige, at de kvalitetsvurderinger, altså testene, ikke er hemmelige.

Resultatet kan kun blive, at nogle skoler vil blive mere attraktive end andre skoler. Hvad er det så for nogle forældre, der kan flytte hen til nogle skoler, der er mere attraktive? Jamen det er jo de ressourcestærke forældre, som kan få huse i de områder, hvor de har lyst til at bo, som kan komme hen, hvor de stærke skoler ligger. Det synes jeg den socialdemokratiske ordfører skulle forholde sig til.

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Nu bliver jeg nødt til at sige, at uanset hvor mange gange man gentager det, er de her test ikke et redskab til at rangordne skolerne med. Men jeg er da sådan set enig med SF's ordfører i, at der er store forskelle blandt skolerne i eksempelvis en kommune. Det er et meget stort problem, at mange ressourcestærke forældre flytter deres børn fra de skoler, der ligger i socialt belastede områder, til andre skoler. Det er der masser af eksempler på.

Det er sådan set ikke de nationale tests skyld. Det er sådan set, fordi vi har skruet vores boligstruktur og vores skolestruktur sammen på en måde, hvor vi har en række skoler, hvor der er mange sociale problemer. Det kan forældrene sådan set godt finde ud af, uanset om vi har en national test, eller om vi ikke har en national test. Så lad være med at give det her lovforslag og de nationale test skylden for, at der er sociale problemer i nogle bydele rundt omkring.

KL 15.00

(Kort bemærkning).

Thomas Krogh (SF):

Der kan jeg godt være enig med den socialdemokratiske ordfører i, at der er sociale problemer. Nogle skoler er mere socialt belastede end andre, men derfor er der jo ingen grund til ligefrem at lovgive om at forstærke de uligheder. Det vil jeg gerne have at den socialdemokratiske ordfører også forholder sig til.

Så synes jeg, at vi også skal snakke de svage elever. Jeg har lyst til at stille den socialdemokratiske ordfører et spørgsmål i forbindelse med, at der skal være ti test, som man skal op til, og som man ikke længere bare kan vælge til ved folkeskolens afgangseksamen.

Vi har jo igennem de seneste uger hørt massevis af efterskoler og andre, der arbejder med de her elever, der ikke hører til de stærkeste, komme og sige, at det her er ødelæggende, det her er farligt, det her betyder, at nogle elever, som tidligere kunne komme op til nogle eksaminer og komme videre ud i uddannelsessystemet, komme videre ud på arbejdsmarkedet, nu siger fra; ti eksaminer er for mange for dem. Det betyder, at de helt stopper, ikke kommer op til nogen eksaminer og dermed går i stå i stedet for at komme videre med uddannelse og videre ud på arbejdsmarkedet.

Er det ikke et uheldigt element set fra socialdemokratisk side?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jo, og nogle af de besøg, vi har haft i Folketingets Uddannelsesudvalg, har eksempelvis været fra efterskoler, der har ønsket særlige regler. Efterskolerne er ikke omfattet af lovforslaget her. Der står også i et af svarene fra undervisningsministeren – det går jeg ud fra at han lever op til – at der vil blive afholdt et møde eksempelvis med De Samvirkende Invalideorganisationer for at finde ud af, om vi så kunne finde en anden model.

Jeg har eksempelvis holdt et møde med DSI, De Samvirkende Invalideorganisationer, i Ribe Amt, der siger, at deres store problem er, at der er mange børn, der forlader folkeskolen uden at have det her stykke eksamenspapir, der gør, at de kan få en uddannelse, og deres entre på arbejdsmarkedet er rent faktisk, at de kan få en videregående uddannelse, fordi jobmarkedet for de korte uddannelser er meget lille.

Så derfor handler lige præcis det spørgsmål, der rejses, og som jeg synes er meget alvorligt, om ressourcer i folkeskolen, om man har de redskaber, om man har de lærere, om man har de pædagogiske virkemidler, der hjælper den her gruppe børn. Så det er jeg sådan set meget enig i er alvorligt, og jeg håber også på, at lige præcis den del omkring eksamen bliver løst i udvalgsarbejdet.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Vi vender nu tilbage til ordførerrækken. Den næste ordfører, der ønsker ordet, er fru Carina Christensen.

Carina Christensen (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi meget, meget glade for det her lovforslag – særlig den del, der handler om indførelse af de nye nationale test. Vi glæder os også over, at lovforslaget bygger på en bred politisk aftale mellem regeringspartierne, Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne, hvorved vi tager et stort skridt i retning af at nå vores mål om at skabe verdens bedste folkeskole.

Som vi alle sammen ved, er der lavet en række undersøgelser af den danske folkeskole. Der er en meget stor undersøgelse lavet af OECD, og Danmarks Evalueringsinstitut har også i 2004 lavet to meget store undersøgelser. Resultatet er entydigt. Det peger på, at den danske folkeskole mangler en kultur for evaluering og for tilbagemelding til eleverne og forældrene.

Den mangel på en evalueringskultur betyder, at vi har svært ved at følge og måle resultaterne af skolernes undervisning, men det allerværste er, at det har den negative konsekvens, at vores skolebørn får en utilstrækkelig feedback i forhold til deres præstationer, at vi taber skolebørn på gulvet, og at forældrene har svært ved at vurdere deres børns fremskridt.

Intet barn må tabes på gulvet i den danske folkeskole, og for os Konservative er det helt afgørende, at alle børn hele tiden udfordres og får optimale muligheder for at udnytte deres potentiale fuldt ud. Alle børn skal have så mange faglige kundskaber og færdigheder som overhovedet muligt, når de forlader folkeskolen.

Det kræver ikke alene, at vi har en undervisning af meget høj kvalitet – det skal vi selvfølgelig have, det er vi helt enige om – men det kræver altså også, at vi har en konsekvent og en løbende tilbagemelding til eleverne og til forældrene om den enkelte elevs præstation i forhold til de bindende trinmål inden for de enkelte fag. En stærk evalueringskultur er en forudsætning for, at vi kan se en virkning af de mange andre initiativer, som vi sætter i værk, og hæve kvaliteten i vores skoler.

Alt i alt er vi meget glade for det her lovforslag, som vi naturligvis støtter.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (DE):

Ordføreren for Det Konservative siger, at ambitionen er at få verdens bedste folkeskole, og at børnene skal have en bedre tilbagemelding. Det er jo alt sammen ord, som jeg tror at et bredt flertal i Folketinget synes er fornuftige. Jeg tror faktisk, alle Folketingets partier kan tilslutte sig, at den danske folkeskole skal blive bedre. Det er der ikke nogen tvivl om.

KL 15.05

Det, der er diskussionen, er: Vil centrale nationale test gøre vores folkeskole til en bedre folkeskole, eller vil de ikke?

Det, som jeg synes er det helt katastrofale i den her behandling, er jo, at en række eksperter, og her tænker jeg på lærerne selv, eleverne selv, har protesteret meget kraftigt imod, at man indfører de her centrale test, ikke fordi man er imod test – for som lærerne siger, bruger de masser af lokale test hver dag til at måle børnene – men fordi test i sig selv ikke gør børnene dygtigere.

Nej, det er nogle helt andre ting, vi skal ind i at operere med, hvis vi skal tage de udfordringer op, som folkeskolen står over for. Der skal

mere efteruddannelse på dagsordenen for lærerne; der skal mindre klassekvotienter for eleverne osv. Det er lige præcis mangelen på kvalitet, som forarges udeomkring.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi hundrede procent enige i, at test i sig selv ikke er nogen løsning. Det er overhovedet ikke nogen løsning. Det er et middel og et redskab blandt mange andre redskaber og mange andre knapper, vi skal dreje på for at nå det mål at skabe en rigtig, rigtig god folkeskole, hvor vi ikke taber nogen børn på gulvet.

Jeg er helt enig i, at nationale test i sig selv ikke sikrer, at vi får en bedre folkeskole, men de sikrer, at der er fokus på hvert eneste barn, at vi ikke taber en eneste på gulvet, der så kan komme igennem skolen og nå helt op til 9. klasse, før man finder ud af, at vedkommende rent faktisk ikke har tilstrækkelige læsefærdigheder. Det er det, vi skal undgå. Og det vil de nationale test kunne hjælpe os til sammen med en række andre initiativer.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Jeg synes faktisk, det er himmelråbende, at man står og siger, at det er korrekt, at test ikke løser noget, og alligevel er det det eneste, man har på dagsorden af forslag, ud over at vi behandler et folkeskoleforlig senere i dag, som bygger på, at al evaluering foregår omkring de her test.

Det, der er absurditeten i alt det her, er, at hvis man virkelig vil komme de her problemer til livs, er det nogle helt andre områder, man skal sætte ind på, og de områder koster i øvrigt penge – penge, som jeg godt ved regeringen ikke er særlig begejstret for at afsætte til folkeskolen. Men det koster altså klejner, for nu at sige det sådan, hvis man vil løfte nogle af de opgaver, som ligger i folkeskolen. Derfor mener jeg, det er absurd, at vi står og behandler et forslag, hvor man siger, at man vil have verdens bedste folkeskole, og så diskuterer vi kun test, test, test.

Det er det, som er absurditeten i det. Hvis man vil lægge vægt bag sine ord, er man altså nødt til at komme med nogle andre forslag eller stemme for nogle af de forslag, som andre gode partier, ikke mindst Enhedslisten, har fremsat for at forbedre folkeskolen i Danmark.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Nu synes jeg sådan set ikke, at der er noget unaturligt i, at man drøfter nationale test, eftersom det er det lovforslag, vi andenbehandler her og nu. Men at påstå, at vi ikke har andet på dagsordenen, synes jeg sådan set er temmelig absurd. Faktisk får vi snarere beskyldninger fra brede kredse i hele landet om, at vi er for ambitiøse på den danske folkeskoles vegne.

Men jeg vil ikke foregribe begivenhedernes gang. Vi ved jo alle sammen, at vi skal førstebehandle L 170, og vi vil senere i dag komme tilbage til en række andre initiativer, regeringen har på dagsordenen.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

En af fornøjelserne ved at drøfte det her med den konservative ordfører er jo, at der ikke er nogen tvivl om, at Det Konservative Folkeparti ønsker statsstyring. Altså, det er et andet skolesyn, der er kommet ind i skolepolitikken, og derfor kan man sige, at her ved vi, hvad vi har med at gøre. Det er ikke som med Socialdemokraterne, og det er ikke som med Venstres svigt. Her ved vi, hvad vi har med at gøre. Derfor synes jeg, det er interessant at komme tættere på, hvordan man fra konservativ side vil kunne konstatere, om vi har verdens bedste folkeskole, hvis det ikke er sådan, at det ligesom er testen, der er udslagsgivende.

For hvis man ser på f.eks. Finland, som jeg har forstået er det store forbillede, og som man gerne vil måle sig op imod, så bruger de jo der præcis den samme balance, som vi har i dag, altså før L 101's vedtagelse, og de har en helt anden tradition for, at det er lærerstyret: Det er lærernes test, der ligger til grund for vurderingen af, om undervisningens mål er noget, eleverne har tilegnet sig, i modsætning til at statens test er statens mål.

Derfor vil jeg gerne vide: Hvornår ved vi, om vi har verdens bedste folkeskole? Hvad er egentlig målestokken?

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg må jo starte med at tilbagevise, at vi skulle ønske en statsstyret folkeskole og en meget stærk grad af centralisme. Og igen: Vi vender tilbage til L 170 senere i dag.

Men det, der er et af de meget store punkter i det lovforslag, er, at vi nu præciserer, at det er

kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for, at alle børn lærer det, de skal i den danske folkeskole. Og som det ene af regeringspartierne har vi sådan set været med til at bringe det lovfor-slag på fode, og det støtter vi hundrede procent. Det er kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for, at alle børn kommer igennem folkeskolen med et godt og tilfredsstillende resultat, at de kommer igennem en ungdomsuddannelse osv. osv. Og det ansvar forventer vi selvfølgelig at kommunalbestyrelsen lever op til.

Kl. 15.10

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nu synes jeg, det bliver meget rodet. Betyder det, at Det Konservative Folkeparti ikke længere fører konservativ politik, at man ikke længere ønsker den nationale skole, som ellers har været en central del af den konservative retorik i en år-række?

Det er jo også lidt snyd, for det der kommunale tilsyn er jo under ministerens tilsyn. Ministeren har meget generøst udtalt, at han ikke håber, det bliver nødvendigt at gribe ind. Det synes jeg på en eller anden måde er meget, meget betryggende, at ministeren lever i det håb. Men pointen er jo fuldstændig indlysende, nemlig at staten ikke styrer direkte, men det gør den sandelig indirekte, fordi dens greb omkring kommunerne bliver skabelonagtigt og overhængende i forhold til, hvad det er, vi har med at gøre.

Så skal jeg minde den konservative ordfører om spørgsmålet: Hvornår ved vi, om vi har verdens bedste folkeskole? Er det via testene, eller er det via nye PISA-undersøgelser, eller er det ved, at det faktisk går meget godt i Danmark, sådan som det i øvrigt har gjort med den folkeskole, vi har som grundlag indtil videre?

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg kan da sige til fru Margrethe Vestager, at hun så sandelig ikke behøver at bekymre sig om, om vi ikke længere fører konservativ skolepolitik; vi fører i høj grad konservativ skolepolitik. Og vores politik er, at vi vil have en folkeskole i verdensklasse, og det er altså en folkeskole, hvor alle børn lærer mest muligt, hvor alle udfordres på det niveau, de nu engang er på, og det mål skal de nationale test være et middel til at hjælpe os med at nå.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Hvis man alene lytter til, hvad den konservative ordfører siger, så kunne den misforståelse opstå, at det ligger De Konservative meget på sinde, om vi taber nogle børn på gulvet i den danske folkeskole. Det var det, den konservative ordfører sagde flere gange.

Men hvad er det, der sker med de her test, der laves om til nationale præstationsprofiler? Der er det jo et problem med børn, der trækker gennemsnittet ned. Det er et problem for den enkelte lærer: Gør man ikke sit arbejde godt nok? Det er et problem for den enkelte skole: Gør man ikke sit arbejde godt nok? Det er et problem for den enkelte kommune i forhold til at være attraktiv for de her stærke familier, der gerne vil flytte dertil.

Så kan man jo stille spørgsmålet: Hvad er konsekvensen for de her børn, som den konservative ordfører ikke vil tabe på gulvet? Er det ikke, at de netop falder for den rummelighed, at rummeligheden i folkeskolen netop bliver mindre på grund af det her, og at vi dermed lige præcis taber børnene på gulvet i stedet for at samle dem op?

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg blev egentlig lidt overrasket over det, SF's ordfører sagde, og jeg synes, det var ret kynisk. Han syntes, det var overraskende, at vi bekymrede os om, at der blev tabt børn på gulvet. Og der opfattede jeg det næsten, som om SF ikke bekymrer sig om, at der bliver tabt børn på gulvet i den danske folkeskole, men at man i øvrigt havde andre overvejelser, som var vigtigere at gøre sig.

For mig er det altafgørende hensyn i den danske folkeskole, at der skal være fokus på hvert eneste barn. Derfor bekymrer det mig, når vi laver store undersøgelser af det danske skolesystem – OECD har lavet en meget stor undersøgelse, Danmarks Evalueringsinstitut laver løbende store undersøgelser – der entydigt peger på, at der mangler en evalueringskultur, at der ikke er fokus nok på det enkelte barn, og at det betyder, at der kommer børn igennem den danske folkeskole, som simpelt hen ikke lærer nok.

Det må og skal vi have rettet op på, og det kan jeg simpelt hen ikke forstå hvis SF ikke også synes må være en målsætning.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg prøvede sådan set bare at gøre den konservative ordfører opmærksom på det misforhold, der er mellem, hvad den konservative ordfører sagde her fra talerstolen, og så det lovforslag, vi behandler.

SF støtter bestemt arbejdet med test. Vi støtter, at der kommer en styrkelse af hele evalueringkulturen i forhold til test, der både samler de børn op, der er læsesvage, og også dem, som er socialt svage. Det er noget, som vi har sagt igen og igen, men det er jo ikke noget, som indgår i det her.

Derfor vil jeg godt lige prøve at stille mit spørgsmål igen, som den konservative ordfører så overhovedet ikke svarede på: Er det ikke et problem netop for de svage elever, som den konservative ordfører i hvert fald i talen sagde at man var bange for at tabe på gulvet, at de netop er nogle elever, der trækker gennemsnittet ned og dermed bliver et problem for de lærere og for de skoler osv., som så skal måles ud fra de her kvalitetstest, og er det ikke på den måde med til at gøre rummeligheden i folkeskolen mindre?

Kl. 15.15

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg hæfter mig ved, at hr. Thomas Krog sagde, at SF støtter arbejdet med test, og at de også ønsker at samle alle børn op, og derfor forventer jeg sådan set, at SF også ender med at stemme for lovforslaget. Det ville i hvert fald glæde os utrolig meget.

Jeg er ikke enig i, at de svage børn er et særligt problem. De er et af problemerne i folkeskolen, og vi skal have alle børn med. Det handler om, at vi skal udfordre de svage børn, men vi skal så sandelig også udfordre de dygtige børn. Vi skal have en rummelig folkeskole, som kan rumme muligheder og udfordringer for flest mulige af de danske skolebørn.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Vi går tilbage til ordførerrækken, og den næste ordfører er fru Margrethe Vestager.

Margrethe Vestager (RV):

Når vi på den måde bruger tid på en andenbehandling, hvor det jo helt åbenlyst ikke er ændringsforslagene, vi drøfter, er det jo ikke kun, fordi det her er et meget væsentligt lovforslag i

forhold til folkeskolens udvikling, så er det jo, fordi det for alvor bliver sat i perspektiv, og fordi man kan gennemskue, hvad det er, der egentlig er meningen, når man ser på det lovforslag, som vi skal førstebehandle senere i dag, nemlig L 170.

Når man ser L 101 i perspektiv af L 170, kan man se perspektivet i det lovforslag, som vi skal behandle i dag.

Hvis nogen troede, at man gennemførte en evalueringkultur, så står det nu fuldstændig klart, at det, man gennemfører, er en statslig kontrolkultur. Flertallet har lavet et betænkningsskildring, hvor man skriver:

»Formålet med testene er at skabe et pædagogisk evalueringsskildring, der kan bidrage til en nuanceret vurdering af den enkelte elevs udbytte af forskellige undervisningsemner inden for udvalgte fag på bestemte klassetrin.«

For dem, der har skrevet det her, må det være noget af en brat opvågning at stifte bekendtskab med den måde, som L 170 er skruet sammen på. For der står meget klart, at testene og skolens testresultat er et led i en kæde af statsstyring.

Én ting er, hvordan testene virker indefra i forholdet mellem børn og lærere og i undervisningens faktiske udførelse. For som det er blevet fuldstændig klart i diskussionen om bl.a. gruppeeksamen, hænger den måde, man tester på, sammen med den undervisning, der faktisk bliver givet. Jeg må sige, at det er en manipulation af de større, når man henviser spørgsmålet om test eller ikke test til at være et spørgsmål om, hvorvidt det tager 45 minutter eller mere.

Pointen er jo, at det er langt mere vidtgående, det handler nemlig om det, man skal bruge testene til, og det, testene gør ved undervisningen. Og det er en helt særlig ting, at man tilsyneladende ikke finder, at man kan have tillid til, at lærernes test og deres evaluering af undervisningen kan være udgangspunktet for evalueringen og for undervisningens fremdrift.

Det andet er, at testene, som det har været nævnt under de korte bemærkninger, skal være et centralt element i det statslige skema, som kommunen skal følge, når kommunen skal lave sin kvalitetsrapport. Dermed også sagt, at kommunen kommer til at lave en rangordning af kommunens skoler, i forhold til om kommunen vurderer, at kvaliteten er god, mindre god, dårlig eller helt utilstrækkelig.

Fordi testene og resultaterne af testene er hemmelige, kan hverken lærere, ledere, forældre eller borgere som sådan vurdere, hvad det er,

der måtte have givet sig udslag i karakteren god eller i karakteren dårlig. Man ved faktisk ikke, hvad det er, man har med at gøre.

Det hemmelighedskræmmeri, som vi nu har hørt rost til skyerne af bl.a. den socialdemokratiske ordfører, er jo bare en reparation, en nødtørfug og lidt ynkelig reparation på en meget dårlig idé, fordi man tror, at man kan gennemføre statslige test, som kan sammenlignes, som kan samles op i en national præstationsprofil, som kan være offentlig, og som forældrene kan tage deres børns resultater og måle op imod; at man kan lade det være hemmeligt, at man kan undertrykke det som information i vores samfund, når det gøres til genstand for kommunernes kvalitetsvurdering af skolens virke, og når kommunens kvalitetsvurdering skal gøres til genstand for ministerens kvalitetsvurdering!

Ministeren kan gribe ind, og som sagt tidligere, er det selvfølgelig generøst, at ministeren ikke håber, at det bliver nødvendigt, men det illustrerer også med al ønskelig tydelighed, hvad det er for en statsstyring, der venter rundt om hjørnet.

Det Radikale Venstre synes, der er mange positive udviklinger i folkeskolen i øjeblikket, som det også har været nævnt. De af os, der har børn i folkeskolen, kan følge det på allertætteste hold, og vi kan også følge, hvad det er for nogle test, som lærerne giver for at finde ud af, om deres egen iagttagelse af børnene i undervisningen skal suppleres med en skriftlig test, f.eks. diktat eller andet, som jeg tror de fleste af os også kender fra vores skolegang, ligesom der jo nu i dag findes langt mere avancerede og udmærkede test, som lærerne kan bruge i deres pædagogiske arbejde.

Kl. 15.20

Men de statslige test, der hermed indføres, og den statslige styring, der hermed indføres, giver jo begrebet forsøgsvirksomhed et helt nyt perspektiv: det, at man gennemfører et landsdækkende eksperiment med vores skolesystem uden at vide, hvad der kommer ud af det, men derimod med en meget, meget stærk tro.

Jeg forstår godt, hvis andre lande kigger med interesse på, hvordan det går, for det er meget svært at finde andre lande, hvor man har succes med den her type systemer. Som nævnt har Finland, der meget tit bliver udråbt til at have et eksemplarisk skolesystem, en balance mellem lærernes test og statslige test, som fuldstændig svarer til den balance, vi har i det danske skolesystem i dag.

I Det Radikale Venstre kunne vi godt tænke os at forsøge os med noget, som er afprøvet mange steder, endda rigtig mange steder, nemlig at vise lærerne tillid til, at vi tror, at de gerne vil løfte det ansvar, som de har fået, og give skolerne ansvar for at udarbejde konkrete handlingsplaner i forhold til de ting, som man måtte finde var mindre velfungerende, men på baggrund af det, som er skolens succeser, sådan at man sammen kunne skabe rammerne for, at skolen faktisk blev bedre på det grundlag, som den har – et bedre materiale, efteruddannelse, samarbejde med forældrene. Der er faktisk talrige muligheder, medmindre man til stadighed vil læne sit hoved mod statens test og statens kontroller.

Det er ikke nogen stor overraskelse, at Dansk Folkeparti støtter det her forslag. Dansk Folkeparti går ind for en delt skole – statsskole, tror jeg vist endda.

Det er heller ikke nogen stor overraskelse, at Konservative går ind for det her. Konservative har i mange år talt for en national skole af en eller anden type og har også en skolepolitik, som på mange måder ligner den, der gennemføres i øjeblikket.

Man kan diskutere, om det er et svigt fra Socialdemokratiets side; det er i hvert fald overraskende, kan man sige, men jeg tror godt, man kan finde rødder af en lignende centralisme i den socialdemokratiske historie. At man så ikke kan finde et socialdemokratisk værdifundament, der understøtter den mistillid, der vises til lærerne, er så noget andet.

Men der, hvor der egentlig er svigtet i det her skolespørgsmål, er i Venstre – i Danmarks liberale parti. Den statskontrol, som indføres med de statslige test, den kontrol i flere led, den opbinding af kommunerne på en statslig måde at gøre tingene på burde være Venstre – Danmarks liberale parti – meget, meget fremmed.

Ikke desto mindre er det Venstre, der går foran i statsstyringen, i kontrollen af, hvad det er, der foregår; en politik og en skolepolitik, som burde ligge meget, meget fjernt fra det, som er Venstres værdigrundlag. Derfor er det egentlig der, kritikken og diskussionen bør rettes, frem for mod dem, som selvfølgelig helt forståeligt griber det historiske moment til at lave den skole, de drømte om at kunne gennemføre i midten af det 20. århundrede.

Jeg synes sådan set, det er en meget god dag, for i samspillet mellem L 101 og L 170 kan vi se, hvad det er for en skole, flertallet forestiller sig.

Så kan den egentlige skolepolitiske debat gå i gang, for det, vi har oplevet hidindtil, er jo et slør, et dække; vi har ikke kunnet få at vide, at vi skulle have en ny formålsparagraf, at vi skulle have en anden forståelse af, hvad det var, der var skolens opgave i forhold til kundskaber og balancen til den enkelte elevs personlige og alsidige udvikling. Det ved vi nu.

Nu begynder den egentlige diskussion om, hvilken skole vi skal have, om vi skal have en skole, der understøtter det kreative Danmark og børnenes lyst og evne til at lære og deres personlige, alsidige udvikling, eller om vi skal have den statsstyrede skole, som her tegner sig med et helt andet og desværre meget sort læringsperspektiv for alle de børn, der er elever i den danske folkeskole, og de lærere, som troede, at man viste dem tillid i forhold til at løfte det vigtige hverv, som det er at være lærer i den danske folkeskole.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Der er en række ordførere, der har bedt om ordet for korte bemærkninger. Det er først hr. Martin Henriksen.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Man hører, at problemet er test. Det forstår jeg ikke. Jeg tror sådan set, at det er meget sundt, og at en del af lærerne kan bruge det her i deres arbejde, og at forældrene bl.a. kan se, hvordan det går med børnene. Jeg tror også, det er meget sundt, at man som elev ved, at man har noget at se frem til, at man ved, at man bliver hørt i noget.

Man taler meget om, at Dansk Folkeparti og forligspartierne har mistillid til lærerne. Vi hører fra de partier, som ikke er med, at al undervisning kommer til at rette sig hen imod de her test, at al undervisning kommer til at dreje sig om de her test. Men *det* er da at have mistillid til lærerne.

Jeg tror godt, at lærerne er i stand til at se, at testene er en del af det, men der er da også en hel masse andre ting, som undervisningen skal rumme. Så det er da at have mistillid til lærerne, at man tror, at lærerne lige pludselig siger, at der kommer en test, og at de så kører det hele hen imod testen og udelukkende fokuserer på testen. Lærerne kan da godt finde ud at tage flere forskellige elementer med i undervisningen. Det tror jeg faktisk godt lærerne kan finde ud af.

Kl. 15.25

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det var velgørende, at min tale kunne lokke Dansk Folkepartis ordfører på talerstolen – ganske vist i en position, hvor vi ikke kan stille spørgsmål til ham, men det er dog altid noget, at vi også kan få Dansk Folkepartis bidrag til den her diskussion. At det så er et bidrag, som ser hen over det, som er det væsentlige indhold i den her lovgivning, er noget andet.

Det at henvise den her lovgivning og dens effekter til, at eksamen er den flittige elevs fest, og at det er godt at have noget at se frem til, synes jeg er fundamentalt at undervurdere, hvad det er for en opgave, man har som lovgiver, og hvad det er for nogle mekanismer, man sætter i værk.

For hvis man tror, at den enkelte lærer så at sige ved civil ulydighed kan kæmpe sig fri af den ramme, der bliver lagt ned i form af de statslige test, når de gøres til genstand for den forpligtende samtale med forældrene, elevjournalen, kommunens vurdering og statens vurdering, så tror jeg altså, at man er forholdsvis naiv.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg vælger så i modsætning til fru Margrethe Vestager at bevare min tillid til lærerne. Og der vil blive rig lejlighed til og mulighed for at gå mig på klingen senere i dag, når vi behandler det andet lovforslag.

Men jeg kunne egentlig også godt tænke mig at høre, hvad Det Radikale Venstre har imod, at man f.eks. gør afgangsprøverne obligatoriske. Og jeg kunne egentlig også godt tænke mig at høre, hvad Det Radikale Venstre har imod, at kommunerne skal kvalitetssikre folkeskolen, og at kommunerne, hvis det ikke går godt nok i folkeskolen, så skal lave en handlingsplan, og at ministeren, hvis kommunerne ikke gør det, så kan sørge for, at de gør det. Altså, hvad er der galt ved det, hvis vi virkelig gerne vil have en god folkeskole? Så skal vi da netop – for at sige det, som det er – kontrollere, at det går godt nok, sikre, at det går godt nok.

En gang imellem må man jo kontrollere for at se, om det går, som det skal gå.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg skal kun, hvis der var enkelte, der var uopmærksomme, mens Dansk Folkepartis ordfører talte, gentage, hvad det var, Dansk Folkepartis ordfører sagde, nemlig at Dansk Folkeparti har

fuld tillid til lærerne, men at vi da skal kontrollere, hvordan det går. Så meget for den tillid.

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg kunne godt tænke mig at spørge fru Margrethe Vestager, om forældresamarbejdet ikke må være struktureret. Og hvorfor må de centrale faglige kundskaber og færdigheder, trin- og slutmålene ikke blive evalueret? Er der noget, som vi ikke kan være bekendt?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg ved sandelig ikke, om der er noget, vi ikke kan være bekendt. Altså, jeg synes ikke, Venstre kan være det bekendt, men det er sådan en mere generel betragtning om den politik, der føres i Danmark i øjeblikket.

Men hvis man nu ser bort fra det, vil jeg sige, at jeg tror, der er en lang række mere konstruktive ... nå, det var måske ikke ment som et spørgsmål, så jeg behøver ikke ordførerens opmærksomhed, når jeg svarer på det ... måder at få netop et struktureret forældresamarbejde på, som ikke kun handler om, hvordan læreren melder tilbage om et testresultat, men som handler om, hvordan læreren og forældrene og eleven i samspil med hinanden kan finde ud af, hvordan man støtter elevens indlæring i forhold til de mål, som bliver sat op; både i forhold til det, som er elevens styrkesider, og det, som eleven skal arbejde mere med.

Det, som jo er det springende punkt, er, om man har tillid til, at man kan oparbejde en evalueringskultur, uden at man lægger den kontrol ned over, som statens test vil medvirke til.

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Så vil jeg gerne prøve at spørge til noget andet, for jeg kunne egentlig godt tænke mig at vide, om det så er sådan, at det er o.k., at man taber børn på gulvet, fordi man ikke har fulgt op på, hvor deres standpunkt var.

Og må kommunerne ikke få et redskab til at følge undervisningen i folkeskolen? Det kunne eksempelvis være – som der står i lovforslaget – at den løbende evaluering skal omfatte alle aspekter af elevens udbytte af undervisningen. Hvordan forholder Det Radikale Venstre sig til den ordlyd?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Først vil jeg godt sige, at det billede af børn, der bliver tabt på gulvet, synes jeg er mærkeligt. Det er lidt i retning af den rigtig dårlige vittighed om, at her slår vi ikke børn, her kaster vi dem op i luften, så de kan slå sig selv, når de falder ned.

Det er en mærkelig terminologi, for det, der er kernen i det hele, er jo, at der er nogle børn, der burde have fået større udfordringer, mens de gik i folkeskolen, men ikke nødvendigvis fordi der ikke er levet op til det herskende flertals forestilling om et godt skoleresultat. Den nuance synes jeg det er vigtigt at få med i billedet, for der kan faktisk være rigtig mange ting forbundet med det at få et vellykket skoleforløb, og jeg synes ikke, der er nogen grund til at stille det op, som om der kun er to ting: enten regeringens løsning eller også at gøre ingenting.

Det er en falsk modsætning, for man kan jo gøre en lang, lang, lang række andre ting end det, som det herskende flertal gør i øjeblikket. Man kunne f.eks. lade skolerne selv tage ansvar og byde ind på lærerforeningens forslag om, hvordan antallet af dårlige læsere kan halveres inden for en 5-års-periode. Men den dialog siger man bare nej tak til.

(Kort bemærkning).

Tina Nødergaard (V):

Jeg lytter altid med stor interesse, når den radikale ordfører taler skolepolitik, for jeg anerkender faktisk, at fru Margrethe Vestager er en af de personer i det danske samfund, som engagerer sig mest i den danske folkeskole.

Det, jeg imidlertid hæftede mig ved i netop denne ordførertale, var, at fokus blev rettet mod, hvor forfærdeligt det er at gennemføre nationale test, som skal kunne hjælpe det enkelte barn til at blive evalueret med henblik på at støtte det enkelte barn i sin udvikling. Der blev også fokuseret på, hvor forfærdeligt det dog er, at vi har valgt at indføre afgangsprøver i samtlige fag i folkeskolen, for det bryder man sig i virkeligheden heller ikke om, fordi det er statslig styring, selv om fru Margrethe Vestager faktisk selv foreslog noget tilsvarende i efteråret.

Men det virkelig interessante i fru Margrethe Vestagers ordførertale var, at hun savner den egentlige skoledebat. Den egentlige skoledebat er jo netop den debat, som fru Margrethe Vestager selv tog fat på som undervisningsminister: Vi oplever, at for mange børn og unge kommer gennem folkeskolen uden tilfredsstillende resul-

tater. Hvad er fru Margrethe Vestagers løsning herpå?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

På sin vis er jeg glad for, at man ikke kan redde-gøre udtømmende for radikal skolepolitik inden for den tidsramme, der er for et svar på en kort bemærkning, for der er faktisk betydelig mere end det.

Men jeg synes, det er helt centralt at slå fast, at vi ved, at det, som virker, når der skal skabes en stadig bedre skole, bedre undervisning og bedre resultater, er lærernes engagement og deres uddannelsesbaggrund. Når man skærer alt muligt andet væk, altså laver en egentlig rangorden for, hvad der virker for at skabe en bedre skole, er det lærernes engagement og lærernes uddannelse, der gør forskellen, og det tror jeg man skulle sætte i centrum for sin skolepolitik i stedet for at sige til lærerne: Det har sådan set ikke noget med jer at gøre. Hvis vi kontrollerer jer noget mere med vore statslige test, så kan I lære det.

I stedet skulle man tage udgangspunkt i, at der faktisk sker noget ret fantastisk, når den engagerede og veluddannede lærer møder børnene og dermed skaber et læringsrum i skolen. Så flytter tingene sig for alvor.

Jeg har ikke noget imod den del af lovforslaget, som handler om at gøre flere fag til prøvefag, fordi jeg ganske rigtigt selv har været inde på at foreslå det, men jeg tror heller ikke, at fru Tina Nedergaard har hørt mig kritisere den del af forslaget i dag.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Aha, det er altså kun prøver og test, som rent faktisk kan bruges i forbindelse med udviklingen af barnet, der er problemstillingen, og ikke prøver og test, som simpelt hen bare er en adgangsbillet til at komme videre i uddannelsessystemet, for det er jo her, den eneste forskel ligger. Løbende test kan bruges løbende i undervisningen, men afgangsprøven har en anden karakter og skubber fremefter, og det anerkender fru Margrethe Vestager fuldt ud. Den eneste forskel er altså, at løbende test også kan bruges til at fremme resultaterne.

Jeg hæfter mig ved, at fru Margrethe Vestager peger på, at lærernes uddannelse er helt afgørende for kvaliteten i den danske skole. Hvis man vender blikket mod Finland, som fru Mar-

grethe Vestager selv gjorde og gjorde utrolig godt, må vi jo notere os, at i de store klasser i Finland er lærerne uddannet på universiteterne, og derfor er jeg nødt til at spørge fru Margrethe Vestager, om det er den form for læreruddannelse, hun ønsker i det danske samfund, for så er vi da villige til forhandlinger.

Kl. 15.35

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nu er jeg helt sikker på, at finnerne er meget stolte af deres samfund, men der er faktisk flere ting i det finske samfund, som jeg ikke synes vi skal implementere i det danske, og bl.a. tror jeg ikke, at deres model for uddannelse af lærere er hensigtsmæssig i dansk sammenhæng.

Når jeg nævner det finske system, er det, fordi der er mange, der har noteret sig, at Finland har rigtig gode faglige resultater i PISA-undersøgelsen. Men det, man glemmer i den forbindelse, er to ting: Dels at man ikke har så mange andre gode resultater, i hvert fald ikke angående børnenes glæde ved at lære og ved at gå i skole, dels at man faktisk ikke har det statslige testsystem, som det herskende flertal nu er ved at indføre i Danmark. Det er det ene.

Det andet er, at jeg synes, fru Tina Nedergaard skal løfte blikket fra L 101 og prøve at se, hvad det er for et perspektiv, der tegnes. Det lyder jo sødt, ja, nærmest lidt yndigt med de test, som staten siger skal bruges inden for en given tidsramme, som skal være hemmelige, som skal meldes tilbage på en given måde, som skal gøres til genstand for kommunens kvalitetsvurdering, og som skal være udgangspunktet for, om kvalitetsvurderingen kræver ministerens indgriben eller ej. Det er ikke spor sødt, det er noget helt andet end den test, læreren bruger som et pædagogisk redskab i et forsøg på at udvikle skolen, og jeg synes, Venstre skulle anerkende, at man har skiftet politik, og at man ikke har tillid til, at det kan gå uden statsens kontrol.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Vi går videre blandt dem, der har bedt om ordet for korte bemærkninger. Det er først hr. Kim Mortensen.

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jeg vil godt takke fru Margrethe Vestager for gennemgangen af de enkelte partiers indsats her i Folketinget og ikke mindst gennemgangen af

det historiske forløb siden starten af forrige århundrede og karaktergivningen til de enkelte partiers indsats i folkeskoledebatten gennem de sidste mange år. Jeg kan forstå, at det kun er De Radikale, der har bestået testen i folkeskoledebatten.

Men sagen er jo sådan set, at siden starten af forrige århundrede har Socialdemokratiet, som fru Margrethe Vestager også var inde på, været en del af den forligskreds, der har været med til at udvikle den danske folkeskole og dermed også været med at designe den danske folkeskole, som trods alt skaber de resultater, den skaber i dag. Socialdemokratiet har sådan set også altid været på den side, der mener, at i nogle situationer skal nogle børn have et løft – tidligere var det landarbejdernes børn i skolerne på landet – og den situation mener jeg også vi er i nu.

Det, der er lidt ærgerligt, er, at vi gik helt glip af, hvad Det Radikale Venstre vil foreslå der skal ske, når man ikke kan gå ind for det meget kritiserede skoleforlig. Vi fik kun at vide, at skolerne selv kan finde en løsning, og det har jeg meget sympati for på baggrund af kvalifikationerne hos de lærere, jeg kender.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Det er jo mærkeligt, at et parti, som er bygget op på myndighed og selvorganisering henviser til, at det kan skolerne selv finde ud af at tage ansvar for til næsten ingen penge. Det er meget mærkeligt, at det, som har været kernen i den skolepolitik, vi har ført i hundrede år sammen med Venstre, nemlig at udgangspunktet skal være, at de mennesker, som er veluddannede og engagerede i at skabe en god skole, har hovedansvaret, ikke holder længere. Det er det, der er det besynderlige, i hvert fald i min optik.

Jeg forsøger ikke at give karakter. Jeg forsøger bare at sige, at jeg synes, der er nogle partier, som det med Socialdemokratiets hjælp er lykkedes rigtig godt at gennemføre en helt anden politik end den, vi sammen har stået for i meget lang tid, og jeg er ked af, at det gik hen over hovedet på den socialdemokratiske ordfører.

Jeg skal gerne gentage, hvad jeg sagde om den radikale uddannelsespolitik på folkeskoleområdet. Hver enkelt skole skal med udgangspunkt i sine styrkesider og sine problemer lave en konkret handlingsplan for en 5-års-periode, hvor der sættes konkrete mål og foreslås, hvordan der skal rettes op på tingene, og det skal selvfølgelig gøres i en dialog med de bevilgende

myndigheder, herunder kommunen, og i samspil med skolens omgivelser. Det er et meget kort resumé.

Kl. 15.40

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jeg er ked af, at vi øjensynligt misforstår hinanden. Der kan være historiske uoverensstemmelser med hensyn til, hvilke bøger der skal læses, men det, der egentlig er sagen, og som jeg godt vil understrege, er, at det arbejde jo faktisk allerede foregår i folkeskolen i dag til og med kryds og slange. Der foregår vitterligt et kæmpearbejde med at udvikle pædagogik, med at udvikle evalueringsværktøjer og med at drive den danske folkeskole, så herinde fra Folketingets talerstol behøver vi ikke at sige: Kom i gang med det. Det foregår jo allerede i dag.

Vi er tilhængere af, at det udviklingsarbejde, der foregår på folkeskolerne, får så gode muligheder som overhovedet muligt for at trives, men vi er også tilhængere af, at der bliver mulighed for at gøre en indsats for den meget store gruppe børn, der ikke får et tilfredsstillende udbytte af folkeskolen i dag og derfor ikke får de kundskaber, de skal bruge for at kunne gennemføre en uddannelse, når de forlader folkeskolen.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Hvis jeg må kommentere det sidste først, er der jo mange grunde til, at unge ikke gennemfører en ungdomsuddannelse. Det meget, meget store flertal, mellem 94 og 96 pct., begynder på en ungdomsuddannelse, og de har faktisk mod på og vil gerne lære mere, så de har forstået budskabet om at tage en ungdomsuddannelse.

Men det er bestemt ikke alle dem, der falder fra, som f.eks. har dårlige boglige kundskaber eller dårlig læsevne. Det er et meget broget og differentieret billede, og derfor synes jeg, det er ærgerligt, at Socialdemokratiet er nødt til at begrunde sit skift i skolepolitikken med, at man vil gøre noget for en gruppe elever, der har anden undervisning behov eller har brug for en anden type lærerstøtte, for det kan sandelig gennemføres, uden at man ofrer hele folkeskolen på dets alter.

Jeg synes, det er meget tankevækkende i denne diskussion, at Socialdemokratiet synes at reducere den lovgivning, vi behandler i Folketinget, til en uvirksom detalje, når man siger: Det, der gøres i folkeskolen med udviklingsarbejde

og ansvar, er smadder godt, og vi viser jer tillid, og vi gør alt muligt, men nu skal I høre: Vi synes alligevel, der skal være nogle centrale test og noget kontrol med, hvordan det hele fungerer. De to ting passer ikke sammen, men de to ting påvirker hinanden, og problemet er, at statens test og statens styring vinder over det engagement, som er folkeskolens brændstof og udgangspunkt.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Som jeg er sikker på at fru Margrethe Vestager ved alt om, er der jo lavet en række undersøgelser af den danske folkeskole. OECD har lavet en meget stor undersøgelse, Danmarks Evalueringsinstitut evaluerer løbende folkeskolen, og i 2004 lavede instituttet to meget store undersøgelser, som entydigt konkluderede, at der er brug for en stærk evalueringskultur i den danske folkeskole.

Nu ved jeg godt, at Det Radikale Venstre ikke kan lide test – det er fremgået tydeligt ved andenbehandlingen her i dag – men jeg har bare et helt opklarende spørgsmål: Anerkender Det Radikale Venstre, at der er problemer i den danske folkeskole, og at der mangler en stærk evalueringskultur?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nu er Det Radikale Venstres politik ikke betinget af, hvad vi kan lide, og hvad vi ikke kan lide. Den er betinget af, hvad vi vurderer vil virke på en god måde, og det er vores vurdering, at statens obligatoriske test, der skal gennemføres, som skal måle, hvor eleverne befinder sig i forhold til de bindende trinmål, og som skal holdes op imod den nationale præstationsprofil, er skadelige for udviklingen af folkeskolen.

Der er principielt meget stor forskel mellem statens test og den test, som læreren stiller og ofte selv udarbejder for at finde ud af, om eleverne har fået det ud af undervisningen, som er undervisningens mål. Det er to vidt forskellige ting, og ligesom vi viser tillid til læreren; tror vi også, det er vigtigt og rigtigt, at læreren har de pædagogiske redskaber, som læreren skal bruge. Men når man laver statslige test, som kun har til formål at kontrollere, tror vi, det trækker den forkerte vej, også når det gælder om at skabe en stærkt efterspurgt og meget påkrævet evalueringskultur.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg var lige ved at komme i tvivl om, hvorvidt jeg egentlig fik svar på mit spørgsmål, men jeg fornemmede her til sidst, at vi sådan set er enige om at anerkende, at der er behov for en stærk evalueringskultur i den danske folkeskole.

Nu har vi haft en lang debat, og det, jeg synes står tilbage, er, at vi simpelt hen mangler at få Det Radikale Venstres bud på, hvad løsningen er. Man er imod nationale test – endnu en gang brugte man sin taletid til at kritisere regeringens forslag – men vi får ingen konkrete forslag fra Det Radikale Venstre. Vi har intet at forholde os til, vi aner ikke, hvordan man vil løse problemet, så nu synes jeg, fru Margrethe Vestager skulle komme herop og give Det Radikale Venstres bud på, hvordan vi kan styrke evalueringskulturen i folkeskolen.

Kl. 15.45

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Det takker jeg meget for anledningen til.

Når jeg gjorde noget ud af at præcisere, hvad der er forskel på statens test og lærernes test, er det jo, fordi det slang, som den konservative ordfører bruger, godt kunne bruges til et spin, som handler om, at Det Radikale Venstre er imod test i enhver forstand, hvilket jo er at se fuldstændig hen over det, der er centralt i debatten, nemlig at det handler om styring og om lærerens pædagogiske råderum i forhold til den statsstyring, som flertallet vil indføre.

Det Radikale Venstres skolepolitik tager udgangspunkt i det, som vi ved virker, nemlig at forudsætningen for en god undervisning, hvor børnene lærer noget, er en engageret og veluddannet lærer. Og derfor forudsætter et godt arbejde af den lærer også, at der bliver givet et ansvar for at løfte konkrete problemer.

Derfor er vores bud, at hver enkelt skole skal lave en konkret 5-årig handlingsplan for, hvad man vil sætte ind over for, herunder også i forhold til at få et bedre skole-hjem-samarbejde. Det tror jeg egentlig vi kunne have haft meget konstruktive udvekslinger om, for det ved jeg at De Konservative også går utrolig meget op i. Der ligger et potentiale, som vi ikke nærmer os endnu, og hvis undervisningsministeren får held med at få flere katedertimer, så er det i hvert fald helt sikkert, at det kommer til at ske på bekostning af samarbejdet med forældrene, for det tager nemlig også tid.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Den næste ordfører er hr. Thomas Krog.

Thomas Krog (SF):

I SF ønsker vi en styrket folkeskole. SF vil endda gå så vidt, at vi er villige til at bruge penge på at styrke folkeskolen, fordi vi mener, at det er en investering i fremtiden.

Vi er villige til at investere penge i efteruddannelse. Der er bevist et massivt efterslæb i øjeblikket, og i modsætning til de nationale test er der garanti for, at det giver en effekt. Vi er villige til at investere penge i en form for udslusning af nyuddannede lærere, og også der er der garanti for, at det kan give en effekt. Vi er villige til at investere penge i lærerkræfter og i, at folkeskolen reelt skal blive mere rummelig, så vi kan få flere folk med igennem systemet. Det er flertallet desværre ikke villige til, og det er derfor, vi står her i dag og diskuterer test.

SF anser faktisk test som et redskab, der med fordel kan anvendes i en fremadrettet evaluering af undervisningen. Test skal altid tænkes ind i en større sammenhæng, resultaterne skal bruges til at styrke undervisningen i forhold til den enkeltes behov. Test, der står alene og uden planer for, hvordan man følger op, er i bedste fald spild af tid. Det er de test, som vi har hørt bl.a. den socialdemokratiske ordfører og Vinstres ordfører stå her og tale om i dag: de der 45 minutter en gang hvert andet år. Jamen hvis det bare var det, det handlede om, så kunne vi lige så godt lade være med at bruge dem.

I værste fald kommer de her test til at skævvride undervisningen i uønsket retning, mens vigtige elementer går tabt. Når resultaterne af testene kommer, så skal man se på de problemområder, testene har vist, og opfølgningen skal selvfølgelig fokusere på, hvordan man så løser problemerne. Der vil jeg igen sige, at efteruddannelse af lærere er et af de steder, vi skal sætte ind meget konkret.

Samtidig er det en vigtig pointe, at test som undervisningsredskab bliver lokalt forankret på den enkelte skole. Den enkelte skole og de enkelte lærere skal således selv afgøre, hvilke test de vil bruge. Vi mener, at de skal have nogle bedre test i rygsækken, altså at vi skal gøre mere ud af at udvikle de testmetoder, som ligger.

Test skal bygge på dialog og udvikling frem for kontrol, og test skal være arbejdsredskaber for den enkelte lærer i den enkelte klasse og i forhold til den enkelte elev; på den måde kan

det være et godt redskab. SF er på den måde fortaler for en afbalanceret brug af test.

Derimod er vi klare modstandere af nationale test. Der har vi jo erfaringer fra andre lande, der har vist, at det medfører en ensrettet undervisning med snæver fokus på de ting, de obligatoriske test så retter sig imod. Derved forsvinder det helhedsorienterede, det brede perspektiv i undervisningen, og det kan ingen jo være tjent med.

Kl. 15.50

En central målsætning i de her nationale test er – jævnfør lovforslag nr. L 170, der har været omtalt en hel del gange – jo også muligheden for en rangordning af skolerne med deraf følgende negativ konkurrence. Rangordning af skoler kombineret med frit skolevalg vil uvægerlig føre til dannelse af ghettoskoler, som vi selvfølgelig vender os skarpt imod.

For SF er det også afgørende, at der udvikles test, der kan opfange elevernes evne til samarbejde, livsglæde og livskvalitet. Testene skal opfange både dem, man kan sige er svage læsere, og dem, som er socialt svage. Øget faglighed gør det jo ikke alene, som man kan få indtrykket af ved at læse det lovforslag her.

Fremtidens krav til uddannelse handler i høj grad om kreativitet, samarbejde og fleksibilitet. Det er de krav, globaliseringen først og fremmest stiller til Danmark og til Danmarks skoler sammen med faglighed naturligvis. Men fagligheden kan kineserne altså også magte. Man kan også lynhurtigt lære at læse, skrive og regne på niveau med Danmark, det kan vi jo se i de PISA-undersøgelser, som ligger. Derfor skal vi i Danmark kunne noget andet, hvis vi vil begå os i den internationale konkurrence.

Faglighed skal forstås bredt. Det handler også om de sociale kompetencer; det handler også om nysgerrighed; det handler også om gåpåmod. Danske skoleelever er, jævnfør nogle af de undersøgelser, som også er lavet, jo betydelig gladere for at gå i skole end elever fra mange andre lande, som vi sædvanligvis sammenligner os med.

Vi har endnu en skole, der bygger på åndsfrihed, ligeværd, demokrati og respekt for den enkelte elevs alsidige og personlige udvikling. Og derfor er det jo af største vigtighed for SF, at vi fastholder fokus på de værdier. Elevernes livsglæde og livskvalitet er centralt, hvis eleverne skal kunne tilegne sig viden, og det ønsker vi bestemt at de skal kunne.

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

På lange stræk kan jeg sådan set godt følge SF's ordfører. Jeg fornemmer også en åbning i forhold til hele diskussionen om test. Men jeg har et spørgsmål gående på: Kan det være, fordi man kan anskue problemerne, alt efter hvor man befinder sig henne?

Altså, nu står jeg med en artikel fra Politiken med SF's børne- og ungdomsborgmester i København, der faktisk roser brugen af test og faktisk gerne vil have flere test. Hans kommentar til det er:

Jeg står i en kommunal virkelighed, hvor vi skal opnå nogle resultater. Situationen her i København er helt speciel. Det nytter ikke noget, at vi fortsætter med mere af det samme, det er vigtigt, vi går konkret til værks. Det tror jeg også godt, vores folketingsgruppe kan forstå.

Mit spørgsmål er: Når nu man harcelerer så meget over de ti test, der er tale om i det her lovforslag, kunne det så hænge sammen med, at der er en forskellig virkelighed, afhængigt af om man ser det her fra Christiansborg, eller om man ser det i nogle af de store kommuner, hvor man faktisk har problemer på mange af skolerne?

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg har i min ordførertale også gjort klart, at der er mange fordele ved at bruge test. Spørgsmålet er, hvordan vi bruger dem.

Hvis den socialdemokratiske ordfører synes, at den københavnske borgmester er så stort et orakel, at man skal følge de ting, han siger, så synes jeg, den socialdemokratiske ordfører skulle ringe til borgmesteren og spørge, hvad hans holdning er til nationale test. Jeg har ikke lige telefonnummeret på mig, men jeg kan sige, at jeg har snakket med ham, og der er ingen tvivl om, at han vender sig skarpt imod, at man bruger de her nationale test. Tværtimod siger han, det er vigtigt, at det bliver rettet, så de kan bruges netop i den enkelte kommune.

Det er pæne ord, men det er i hvert fald ikke godt, tværtimod ret skidt, at man så også bruger testene til at rangordne skoler mellem de forskellige kommuner, som der er lagt op til, ikke med L 101, men med L 170, som kommer senere.

Kl. 15.55

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jeg går ud fra, at SF's ordfører kan bekræfte, at det op til flere gange er blevet nævnt, at de her nationale test ikke kan bruges til at rangordne hverken skoler, klasser eller elever. Og hvis man skal gøre ret meget mere end at skrive det i det lovforslag, der bliver vedtaget her i Folketinget, så kunne SF's ordfører måske sige, hvor vi mere skal skrive det, for at SF er beroliget med hensyn til, at testene ikke kan bruges til rangordning, og at de dermed helt til forveksling kommer til at minde præcis om de test, som SF's borgmester i København omtaler i det her interview i Politiken.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg synes jo, det kunne være rart, hvis man så var inddraget med hensyn til, hvordan de her test skulle bruges. Der er nogle, der har haft den misforståelse, at SF har vendt sig imod test. Det har ikke på noget tidspunkt været tilfældet. Derfor synes jeg også, det er rart at have haft mulighed for at sige det klart her i dag.

Det primære problem, når hr. Kim Mortensen snakker her, er, at han ikke vil erkende, at det lovforslag, som ligger, L 170, lægger op til en rangordning. Det er beskrevet herindefra mange gange, hvordan de her test skal være centrale elementer i kvalitetsvurderinger på den enkelte skole. Det er kvalitetsvurderinger, som skolebestyrelsen skal se på, som skal bruges af kommunerne, og som jo åbenlyst, når en avis har lyst til, at de skal offentliggøres i ytringsfrihedens navn, også kan bruges i det åbne rum. For det er jo kun dem, der er på skolerne, lærerne, og kommunalbestyrelsesmedlemmerne, der ikke må offentliggøre det, men forældre og andre må jo gerne have lov til at gøre det.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Inden jeg giver ordet til den næste spørger, skal jeg meddele, at det allerede nu er klart, at forhandlingen har trukket så meget ud, at afstemning i forbindelse med forespørgslen til integrationsministeren, F 32, vil blive udsat til på torsdag, således at Tingets medlemmer kan indrette deres tid efter det.

Den næste, der har bedt om ordet for en kort bemærkning, er fru Carina Christensen.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg lagde mærke til, at SF's ordfører, hr. Thomas Krog, indledte sin ordførertale med at sige, at SF er meget villig til at investere penge i folkeskolen – mange penge faktisk. Men så efterlod det sådan et indtryk af, at SF stod meget alene med det ønske om at investere i folkeskolen. Derfor vil jeg bare sige til hr. Thomas Krog, at SF så sandelig ikke står alene med det ønske.

Og så vil jeg høre, om hr. Thomas Krog vil komme herop og bekræfte, at regeringen rent faktisk på finansloven har afsat 680 mio. kr. til ekstra timer i dansk og historie, 175 mio. kr. til efteruddannelse af lærere og 105 mio. kr. til en ny national handlingsplan for læsning.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Så står vi her og snakker om nationale test. Den konservative ordfører var tidligere inde på, at det skulle sikre, jeg kan ikke huske, om ordet var verdens bedste folkeskole, men i hvert fald noget i den retning. Der kommer senere i dag et andet lovforslag, som lægger op til, at vi skal ændre formålsparagraffen, at vi skal en helt ny vej med vores folkeskole.

Derfor synes vi i SF, at det er væsentligt at sige: Hvad er det, vi vil? Hvad er det, der betyder noget at bruge pengene på? Der er ingen tvivl om, at efteruddannelse er et utrolig vigtigt element, hvilket jeg også nævnte i min indledende tale. Der er alt for mange lærere rundt omkring, som underviser i noget, de ikke er uddannet med linjefag i, eller som i hvert fald er uddannet for alt for mange år siden.

Der er alt for stort frafald af nyuddannede lærere, som kommer fra seminariet og ikke rigtig føler tilknytning, ikke rigtig får brugt teorien i praksis. Så der er masser af steder, vi skal sætte ind. Det vil SF gerne være med til at indgå i nogle forhandlinger om, for der er et stort, stort behov for, at vi kan gøre noget ved det. Og det kan vi desværre ikke med de ting, som ligger i øjeblikket.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg prøver bare lige en gang til, for jeg synes faktisk ikke, at SF's ordfører svarede på mit spørgsmål. Jeg vil gerne bede hr. Thomas Krog om at komme herop og bekræfte, at der faktisk er afsat rigtig, rigtig mange penge til den danske folkeskole: 680 mio. kr. til ekstra timer i dansk, 175

mio. kr. til efteruddannelse af lærere og 105 mio. kr. til en ny national handlingsplan for læsning.

Anerkender man ikke, at der er afsat utrolig mange midler? Men det er måske et andet beløb, SF forestiller sig? Et mindre beløb?

Kl. 16.00

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Hvis man går i gang med at vurdere, hvad behovet er for efteruddannelse i folkeskolen – det er der faktisk nogle der har gjort sig umage med – kan man se, at alene halvdelen af de lærere, som i dag ønsker efteruddannelse, får et nej. Det er jo en katastrofe. At tænke sig, at de ønsker at øge fagligheden i den danske folkeskole! Ethvert andet sted, hvor man ønsker at øge fagligheden, ønsker at øge niveauet, siger man: I skal på efteruddannelse. Her kan man ikke engang give den efteruddannelse, som lærerne selv ønsker, som lærerne selv føler, at de har behov for.

SF går gerne skridtet videre. Vi har gang på gang foreslået, at lærerne ikke alene skal have mulighed for at få efteruddannelse, de skal have en pligt til at tage efteruddannelse, og der batter de beløb til efteruddannelse, som fru Carina Christensen snakker om, som en skrædder et vist sted. SF vil ganske rigtigt noget helt, helt andet med folkeskolen, ikke mindst når vi snakker om efteruddannelse.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Majbrit Berlau.

Majbrit Berlau (EL):

Nu har vi jo haft en rigtig lang debat, og den debat synes jeg har været præget af, at de partier, der går ind for det her forslag, er fuldstændig blanke over for, at vi står i en situation, hvor de her nationale, centrale test vil ende med at blive offentliggjort og vil ende med at skabe en rangorden i den danske folkeskole. Det er en uacceptabel situation, sådan som jeg og Enhedslisten ser det.

Hvorfor er det så, at man vil indføre de her test? Undervisningsministeren har jo selv sagt til Berlingske Tidende, at han rent faktisk ønsker den her ædle kappestrid mellem skolerne. Derfor til Socialdemokraternes konstante forsvar af, at testen ikke skal offentliggøres: Jeg tror, at vi kommer til at se en anden situation i løbet af ganske kort tid, fordi undervisningsministerens intentioner klart er at styrke konkurrencen mel-

lem folkeskolerne, og fordi undervisningsministeren må tro på, at konkurrence tilsyneladende må være godt og konkurrence mellem folkeskolerne må give et bedre resultat.

Jeg mener ikke, at der er noget belæg for, at der er nogen evidens for, at nationale, centrale test vil skabe en bedre folkeskole. Tværtimod viser alle undersøgelser fra udlandet, at vi vil bevæge os i den stik modsatte retning, hvis vi vil have verdens bedste folkeskole, når vi indfører de centrale test.

Derudover er der også et andet element ved de centrale test, som ligger Enhedslisten stærkt på sinde. Vores ambition for folkeskolen skal være, at det er et sted, hvor man lærer, at det er et sted, hvor man udvikler sig som barn, men den skal også være det arnested, hvor vi ophæver ulighedsspørgsmålet og klassetilhørsforholdet for mennesker i det her samfund. Folkeskolen skal, uagtet om man kommer fra en familie, der tilhører arbejderklassen, eller man kommer fra en familie, der tilhører overklassen, give den ballast, som giver mulighed for at gå videre i samfundet.

Der er en række sociologiske undersøgelser, som påpeger, at ved indførelsen af centrale test er det, man faktisk tester, barnets sociale tilhørsforhold og egentlig ikke, om barnet kan den rigtige kongerække – i øvrigt en viden, som jeg vil betvivle er nødvendig for at kunne klare sig i et internationalt samfund.

Når det er, vi står i den her situation, og når det er, der er så store protester mod de her nationale test, så er det jo, fordi lærerne, ja, dem, der er eksperter på det her område, gang på gang påpeger, at nationale test ikke er svaret på at styrke evalueringen, at nationale test ikke er svaret på at skabe verdens bedste folkeskole.

Jeg mener, det er arrogant, ja, det tenderer til mistillid, når Dansk Folkeparti, regeringen og Socialdemokraterne på den måde fuldstændig sidder de protester overhørig, som kommer fra ekspertland og fra lærerne.

Jeg synes, det er på tide, at vi stopper den hetz, der har været mod lærere. Der har igen flere år generelt været en hetz mod den danske folkeskole og mod de mennesker, der arbejder i folkeskolen. Jeg synes, det er på tide, at vi stopper den, at det er på tide, at vi starter med at vise tillid til de mennesker, som rent faktisk hver dag møder op og har lyst til at lære den danske ungdom, hvordan de bedre kan udvikle sig som mennesker med de kundskaber, som folkeskolen nu kan tilbyde dem.

Der er et sidste element, som jeg er nødt til at bringe på banen i forhold til den her diskussion omkring nationale test, og det er, at jeg faktisk også mener, at det er politisk ansvarsforflygtigelse, for det, man gør ved at indføre de nationale test, er, at man siger, at det er den enkelte skoles eget problem, hvis børnene ikke klarer sig godt i testene, så er det den enkelte skole, der skal udfærdige en handlingsplan.

Kl. 16.05

Men kære venner, sådan ser verden jo ikke ud. Det er ikke kun den enkelte skole, men en række andre problemer, der gør, at eleverne ikke klarer sig godt i en test. Det kan være et spørgsmål om indeklima; det kan skyldes, at der sidder op til 30 elever i en klasse, der er beregnet til 24; det kan være et spørgsmål om, at eleverne ikke får sund og nærende kost i folkeskolen, hvilket Enhedslisten flere gange har stillet forslag om at de skal have. Det kan være et spørgsmål om, at lærerne mangler inspiration, fordi de ikke får den efteruddannelse, som jeg mener de har krav på at få; det er spørgsmålet om, at når man står ene lærer over for 30 elever, er det svært at nå omkring dem alle sammen – det er derfor, at det er på tide, at vi begynder at eksperimentere med flerlærerordninger, tolærerordninger; og det er et spørgsmål om, at vi ikke giver nok specialundervisning i den danske folkeskole.

Der er en lang række kvalitetskrav, vi burde stille for at sikre, at den danske folkeskole blev verdens bedste folkeskole. Det kunne vi gøre. Men i stedet for laver man en politisk ansvarsforflygtigelse og siger: Det er ude af vores hænder; det er ikke vores ansvar; nej, vi privatiserer problemet hos den enkelte lærer, og hvis læreren ikke kan få eleverne til at klare testen ordentlig, ja, så må læreren have et problem.

Alt i alt tror jeg ikke, at der kan være nogen usikkerhed om, at Enhedslisten synes, at det her er et rigtig dårligt forslag – særlig kombineret med det forslag, vi skal behandle senere i dag, nemlig L 170, som er med i det folkeskoleforlig, Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti har indgået med regeringen.

Jeg mener, det er meget ærgerligt, at det er den vej, vi trækker i den danske skolepolitik. Jeg kunne have håbet, at vi havde haft et mere ambitiøst mål i forhold til, hvordan vi skal have udviklet den folkeskole, som vi alle sammen godt ved at vi hele tiden skal have til debat, fordi samfundet udvikler sig, og derfor skal skolen også udvikle sig.

Tillid til lærerne mener jeg er helt centralt i det her; penge til folkeskolen mener jeg er helt centralt i det her; visioner og ikke bare simple test mener jeg også er helt centralt i det her.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Martin Henriksen som ordfører.

Martin Henriksen (DF):

Som jeg har sagt før, så støtter Dansk Folkeparti selvfølgelig det her forslag. Jeg kunne godt tænke mig at opridsse nogle eksempler på, hvorfor vi støtter det.

I PISA-undersøgelsen fra 2000 blev Danmark placeret i midten, når vi taler om læsning, lidt over gennemsnittet i matematik, og Danmark blev placeret under gennemsnittet, hvad angår naturfagene. En sjettedel forlader folkeskolen uden de fornødne og relevante læsekundskaber. Det er ikke tilfredsstillende, det er ikke godt nok.

En OECD-rapport fra 2004 siger, at den danske folkeskole har visse styrker. Folkeskolen uddanner eleverne til demokrati. Det er jo positivt. Der er afsat betydelige ressourcer til uddannelsessystemet. Det er jo positivt. Forældre, skolelærere og skoleledere er engagerede. Det er jo også positivt. Det vil sige, at der er et godt fundament for udvikling i folkeskolen. Det fundament skal vi naturligvis bruge og videreudvikle.

OECD peger også på et utilstrækkeligt fagligt niveau, en manglende evalueringskultur og en utilstrækkelig indsats over for læseproblemer. Det kan vi gøre bedre. Det skal gøres bedre. Nu forsøger vi at gøre det bedre.

En rapport fra Danmarks Evalueringsinstitut peger på, at kommunernes ansvar er uklart og bør præciseres. Nu gør vi også det.

Det er altså derfor, at vi forsøger at løfte folkeskolen. Det er ikke, fordi vi har mistillid til skolelærerne. Det er faktisk, fordi vi tror, at skolelærerne kan noget mere, og nu vil vi godt give dem nogle redskaber, så de kan opnå det, som jeg tror at et bredt flertal i Folketinget er enige om er en god ting. Vi løfter folkeskolen. Det er det, der er formålet.

Når vi senere i dag behandler det næste lovforslag, som også er en udmøntning af folkeskoleforliget, vil de, der lytter til debatten, høre, at der faktisk er et flertal i Folketinget, som er engageret i folkeskolen, og som vil gøre noget for at løfte folkeskolen.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det fru Margrethe Vestager for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det er tankevækkende, at det er Dansk Folkepartis ordfører, der på flertallets vegne ligesom opsummerer debatten. Jeg kan se, at ministeren ikke gør tilløb til at gå på talerstolen. Jeg synes, at det på mange måder er meget præcist og godt set, at det ligesom er Dansk Folkeparti, der sætter dagsordenen i skolepolitikken i øjeblikket.

Det, som kalder mig herop, er, at jeg tror, at Dansk Folkepartis ordfører er blevet lidt forvirret i forhold til rækkevidden. Ordførertalen kunne nemlig godt tyde på, at det, vi er ved at vedtage, sådan set ikke er noget særligt, at det er en ganske lille ting.

Kl. 16.10

Jeg tror, at de blandt Dansk Folkepartis støtter og inspiratorer i kommissionen til forsvar for kundskaber vil blive svært skuffede, hvis de hører, at vi skal til at tale om den bløde folkeskole, om den alsidige personlige udvikling og om, hvor godt det går; der er nogle detaljer, der skal laves om på, og det fikser vi så med nogle statslige test, men at det i øvrigt er et positivt, konstruktivt skolesyn.

Så bare til bogen: Jeg tror, at de fleste, som har lyttet til debatten, vil finde, at alle partier i Folketinget er dybt optaget af folkeskolens udvikling.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg remsede bare op fra nogle rapporter, hvor det siges, at der er nogle ting, vi skal rette op på, og der er nogle ting, der er gode.

Jeg synes da, det er fint, at folkeskolen uddanner eleverne til demokrati. Hvordan kunne jeg da have noget imod det? Hvis det skulle være en speciel blød værdi, så lad mig da være tilhænger af denne bløde værdi. Det har jeg sådan set ikke noget imod.

Men jeg synes da også bare, at når f.eks. PISA-undersøgelsen, som De Radikale tilmeldte os – det var, så vidt jeg ved, fru Margrethe Vestager – viser, at der er nogle problemer, så må vi selvfølgelig også tage det alvorligt, og så må vi selvfølgelig også komme med nogle bud på, hvordan vi kan løse de problemer.

Det er så det, vi forsøger at gøre her, og det gør vi altså ikke, fordi vi har noget imod lærerne eller noget i den stil. Det vil da ikke blive godt modtaget, hvis jeg sagde det, i og med at halvdelen af min svigerfamilie er lærere. Vi gør faktisk det her, fordi vi tror på, at lærerne kan løfte folkeskolen. Vi vil godt give dem nogle redskaber til at løfte folkeskolen. Det er det, vi gør her. Det har jeg svært ved at se skulle være en dårlig ting.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Har det strejft den konservative ordfører, at man kunne ændre folkeskolen på andre måder end ved statslig overvågning, at man kunne overveje, om der så at sige er mere i den redskabskasse i den måde, som man på landsplan kunne arbejde politisk på i forhold til skolen, ud over det at gøre det til en pligt at følge statens test og bruge statens metoder og lade sig kontrollere af kommunen og staten?

Dansk Folkeparti er jo traditionelt et parti, som slår sig op på at være imod bureaukrati og imod statslig overvågning af ting, som den enkelte i virkeligheden godt kan løse selv. Derfor synes jeg, at det er meget tankevækkende, at de på den her måde bliver instrument for, at der kan ske en endog særdeles detaljeret statslig styring af folkeskolen, og at de på den måde også øger bureaukratiet i skolen ved at indføre tilbagemeldinger, elevplaner, kvalitetsrapporter, og hvad vi har, i et bureaukrati, som hæmmer folkeskolens mulighed for faktisk at bygge videre på de styrkesider, den har i dag.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Nu startede fru Margrethe Vestager med at sige »den konservative ordfører«. Jeg ved ikke, om det er, fordi Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti har skiftet plads. Det mener vi i Dansk Folkeparti faktisk at vi har gjort på en lang række områder, hvor De Konservative ikke er så konservative mere, og hvor Dansk Folkeparti ligesom har overtaget den rolle, men det er jo nok en anden sag.

Jeg er ikke enig i, at det øger bureaukratiet. Jeg har heller ikke forstået, at det har øget bureaukratiet i Sverige, hvor man har udviklingsplaner for den enkelte elev. Jeg har ikke forstået det sådan, at det skulle være et problem der. Jeg har heller ikke forstået det sådan, at det øger bu-

reaokratiet for de skoler, der i dag har elevplaner. Det har jeg ikke forstået.

Så vil jeg bare igen sige, at jeg har tillid til, at flertallet af danskerne opfører sig ordentligt og overholder lovgivninger og gør det så godt, de kan, men der skal stadig være et eller andet politi, der kontrollerer det, og hvis der er noget, der går galt, må de jo også kunne gribe ind. Det er det samme, der er tilfældet her. Jeg tror på, at lærerne kan gøre det godt, men der er da ikke noget galt i at kontrollere det og se, om det så går godt. Der er ikke noget galt i, at kommunen får et redskab og hvert år laver en kvalitetsrapport. Det er da fint nok. Hvis det går galt, skal de lave en handlingsplan, og jeg kan ikke se, at det skulle være en dårlig ting. Jeg synes faktisk, at det er en god ting.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg hørte godt Dansk Folkepartis ordfører remse op fra en række rapporter. Det, som jeg ikke hørte ordføreren gøre rede for, er, hvad sammenhængen er mellem de rapporter og så de test, som vi snakker om i det lovforslag her. Hvor er løsningerne? Hvad er det, vi skal med folkeskolen ud over bare at teste?

Til gengæld har jeg læst i avisen, at Dansk Folkepartis ordfører var hurtig til at bakke ministeren op, da ministeren havde tanker om en statsskole. Der kom pludselig nogle visioner frem om, at det er der, vi skal hen, og at vi skal styre det herfra. Er det Dansk Folkepartis bud på en skole fremover, at det er i orden med nogle test nu, det betyder ikke så meget, for den egentlige vision er statsskolen?

Kl. 16.15

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Så vidt jeg husker, sagde ministeren i Berlingske Tidende, at hvis ikke folkeskolen formåede at løfte det faglige niveau i forbindelse med folkeskoleforliget, så vil der være kræfter, som vil arbejde på en statsskole.

Så følte jeg mig kaldet til at sige, at det vil Dansk Folkeparti sådan set godt være med til. Hvis det her folkeskoleforlig ikke viser sig at virke, hvis de forpligtelser, som vi f.eks. siger kommunen har for at kvalitetssikre folkeskolen, ikke opfyldes godt nok, hvis kommunerne eksempelvis ikke sikrer, at der er de rigtige lærere til de rigtige fag, at historielæreren underviser i historie, hvis de ikke kan finde ud af at sikre så-

dan nogle helt elementære ting, jamen så prøver vi under staten, og så må vi sørge for, at det bliver gjort.

Hvad skal vi så bruge testene til? Vi skal bruge dem til at blive bedre til at evaluere. Det er jo helt fundamentalt, at hvis et menneske ved, at det bliver hørt i noget, at det kan se frem til, at det på det her tidspunkt bliver hørt i noget, så vil det selvfølgelig også gøre sig ekstra umage. Det er da også fuldstændig i overensstemmelse med, hvordan den virkelige verden ser ud rundt omkring, der bliver man jo også hørt i de ting, som man nu engang beskæftiger sig med.

Det er en sund udvikling, og der er intet problem i det. Det er et fremskridt, også selv om SF ikke synes det, men når SF er imod, kunne det jo være, at det var godt.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Det er jo en meget interessant argumentationsrække. Her indfører flertallet nogle nye ting i folkeskolen, som lærerne, eksperterne, vender sig imod og siger, at det her ikke er løsningen, at det ikke er den løsning, vi skal have, at vi skal bruge nogle andre redskaber.

Til de mennesker siger man så: Nu skal I få det her til at virke. Med de redskaber, som I selv har advaret imod, skal I få det til at virke, ellers laver vi bare en statsskole. Altså, er det måden, man motiverer på? Er det måden, man viser tilid på, som Dansk Folkepartis ordfører snakke om før? Altså, jeg synes nærmest, det er afpresning.

Den måde, man så skal få det til at virke på, er netop ved at få de her testresultater til at blive så gode som overhovedet muligt. Der må jeg sige, at den her ensretning, vi har snakket om før, bliver jo virkelig voldsomt øget, når truslen igen er, at der siges: Hvis ikke I kan finde ud af at håndtere de her testresultater, så er det bare statsskole, vi snakker om. Nu er det sagt.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg har ikke noget imod at sige, at for Dansk Folkeparti er det indholdet, der er det vigtigste. Det handler om, at indholdet lever op til vores forventninger, og hvis kommunerne ikke er i stand til at gøre det, som vi forventer af kommunerne, så har jeg ikke noget imod at sige, at Dansk Folkeparti så vil arbejde for en statsskole, for så må staten tage sig af det.

Men det er jo ikke det, der ligger her. Der skal jeg da også være ærlig og sige, at det er det da ikke. Det er jo stadig væk kommunernes ansvar fremover. Det, vi bare siger, er, at nu forpligter vi kommunerne til en gang om året at lave en kvalitetsrapport, hvor de skal se på, hvordan det går i deres lokale skoler.

Hvorfor er det forfærdeligt? Jeg forstår det simpelt hen ikke. Hvorfor er det forfærdeligt? Hvorfor er det det? Det forstår jeg ikke. Det er mig simpelt hen ubegribeligt, hvorfor det skulle være forfærdeligt, og der er altså lærere, som er for det her. Danmarks Lærerforening har kørt en massiv kampagne, som de har kørt ganske udmærket, det skal jeg da ikke benægte, men det ændrer jo ikke ved, at der også er folk, som er for. Det ændrer ikke ved, at der også er forældreorganisationer, som er for, som synes, det er godt, som synes, det er fornuftigt, og det ændrer ikke ved, at der er en lang række internationale rapporter, som peger på, at Danmark ikke gør det godt nok. Nu forsøger vi at gøre det godt nok, og vi mangler stadig et klart svar fra oppositionens side: Hvad er det oppositionen vil?

Oppositionen siger bare, at det fra Dansk Folkepartis, fra regeringens, fra Socialdemokratiets side er dårligt, men vi mangler et klart alternativ. Hvorfor kommer alternativet ikke? Man siger bare, at vi skal overlade det hele til lærerne. Jo, jo, selvfølgelig skal vi da også overlade noget til lærerne, men vi må nu også lige sikre, at det går i den retning, som vi forventer, og som vi ønsker det skal gå. Det er da ikke for meget at forlange, men det mener SF måske.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Da jeg en enkelt gang har brugt udtrykket ædel kappestrid, og da det også er blevet citeret i dag, vil jeg gerne præcisere følgende:

Først og fremmest er resultaterne af disse test hemmelige, også når de behandles i kommunalbestyrelsen, og deri er der intet usædvanligt, intet usædvanligt, fordi kommunalbestyrelser nu engang behandler masser af sager, som er hemmelige.

Så forholdene omkring denne fortrolighed er fuldstændig som forholdene omkring de masser af andre fortrolige forhold og sager, som kommunalbestyrelser og udvalg beskæftiger sig med.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg tror, det er vigtigt for at forstå, hvorfor vi bruger så lang tid på det her ved andenbehandlingen, at se det, der indføres med L 101, i lyset af L 170.

Kl. 16.20

Det er jo korrekt, at der i lovforslaget står, at der er fortrolighed om testresultaterne, men testresultaterne skal være en central vurderingsparameter i den kvalitetsrapport, som kommunen skal lave efter statslige retningslinjer. Den kvalitetsrapport skal sige, hvad kommunen mener om skolens kvalitet.

Hvordan vil ministeren undgå, at de kvalitetsrapporter kommer til at blive meget centrale for borgernes, lærernes, omgivelsernes vurdering af skolen, uden at man – for det første – ved, hvilken rolle testresultatet har spillet i kvalitetsvurderingen? Og vil – for det andet – de kvalitetsrapporter med den indsats, der skal gøres, og den ramme, der er lagt ned over dem, ikke betyde, at der indirekte siges endog særdeles tydeligt, hvilke af kommunens skoler der er gode, mindre gode og decideret dårlige?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Man kan ikke offentliggøre rangordninger af hverken elever eller skoler, man kan ikke sætte navne på og sætte dem i avisen; det vil være forbudt og strafbart som så meget andet, man ikke må sætte i avisen.

Det, man gerne må, er i ledelsen på alle niveauer i kommunen, skolebestyrelsen, skoleledelsen, ministeriet, kvalitetsstyrelsen, kvalitetsnævnet osv., naturligvis at benytte resultaterne f.eks. til at dokumentere god praksis. Det er et af mine vigtigste formål med disse nationalobligatoriske test, at de kan give os dokumentation for den fortræffelige praksis, som findes rundt omkring, og som vi i dag har svært ved at dokumentere.

Der er hemmelighed som med så mange andre sager, men naturligvis kan man bruge det som et ledelsesredskab. Det er jo bl.a. derfor, vi indfører det.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Ministerens indlæg, for et svar på mit spørgsmål var det ikke, rejser en række nye spørgsmål. Ministeren nævnte en hel række aktører inden for skolepolitik og skoleadministration, som har ad-

gang til de her testresultater, og det gør, at man efter ministerens mening kan dokumentere god praksis.

Det vil jo også sige, at folketingspolitikere så skal sige, at der er dokumentation for god praksis, dokumentationen er bare hemmelig. Det, der er kernen i det, er, at vi ikke kan komme til at diskutere, hvad det er, der ligger til grund for, at noget bliver fremhævet som god praksis. Det er det ene.

Det andet er, at de test, som L 101 indfører, skal gøres til genstand for kommunens kvalitetsvurdering. Kommunens kvalitetsvurdering skal foregå inden for en central ramme. Hvis kommunen vurderer, at kvaliteten, altså skolens kvalitet, er dårlig, skal der laves en handlingsplan. Det vil sige, at man af kvalitetsrapporten må kunne se, hvilken kvalitet skolen har. Den kan være god, den kan være mindre god, den kan være dårlig.

Hvordan vil ministeren hindre, at det bliver til en kommunal rangordning af skolerne med den hemmelige test som udgangspunkt med stort hemmelighedskræmmeri om vurderingsparametrene til følge? Det kan umuligt være noget, som ministeren vægter som positivt i et demokrati.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg synes næsten, fru Margrethe Vestager nærmer sig det hjerteløse.

Hvis man nu ved hjælp af disse test finder frem til, at der er et fag på en skole, som er nødlidende, så er det da godt, at kommunalbestyrelsen iværksætter en handlingsplan for at få rettet dette nødlidende fag op. At man så i forbindelse med den beslutning kan gætte sig til, at der nok er nogle problemer på den skole, er da ubestrideligt. Hvordan skulle man ellers nogen sinde i en kommunalbestyrelse kunne beslutte at sætte ind imod problemer i skolen?

Kl. 16.25

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Det, som fru Margrethe Vestager påpegede, var jo ikke, at vi, der afviser det her forslag, mener, at man ikke skal gribe ind, såfremt man ser, at der er en skole, der halter bagud på f.eks. naturfagsområdet.

Nej, det, hun påpegede, var, at i offentliggørelsen af testene ligger implicit, at de her handleplaner rangordnes med god, mindre god og dår-

lig som stempel på, hvad det er for en skole, man har med at gøre. Det er præcis den kombination, vi ser mellem det her lovforslag og så det lovforslag, der hedder L 170, vi behandler senere, som er skoleforliget, det miks, som vi er stærkt bekymrede for.

Det er jo derfor, jeg er nødt til at trække ministerens egne ord ædel kappestrid frem, fordi jeg synes, det indikerer meget godt, hvad det er for en vej, ministeren gerne vil gå med de her lovforslag, nemlig at skolerne skal rangordnes og konkurrere med hinanden. Det er det, jeg synes der er problemet.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg har i dag været til en konference i Eigtveds Pakhus, hvor jeg fik den kæmpe oplevelse at se nogle fremragende lærere forelægge, dels hvordan de bruger disse såkaldte whiteboards, dels hvad det havde givet af resultater.

Vi fik minsandten også testresultater, og det fremgik tydeligt, at man havde fået andelen af børn, som ikke kan læse i de små klasser, ned fra omkring halvdelen og til 4 pct. Der var stor applaus efter indlægget. Ja, her fik vi dokumenteret god praksis, det er rigtigt. Gør det så meget?

Hvis man nu sidder i ledelsen og konstaterer, at der er andre steder, hvor der er alt for mange elever, der ikke får lært at læse, så kan man gøre noget ved det. Derved er disse test så altså blevet brugt som led i en beslutningsproces, der kan forbedre undervisningen for nogle børn. Hvad er problemet? Jeg kan ikke se det.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Det første problem, jeg godt vil adressere, er, at ministeren ikke svarede på mit spørgsmål, nemlig om den meget stærke bekymring vi har for, at det her kommer til at medføre rangordning af skolerne.

Der er ikke nogen her, der vil bestride, at såfremt en skole får nogle gode ideer eller gode resultater med at bruge en specifik metode, skal man udbrede det kendskab. Det var f.eks. det, der var fantastisk ved Statens Pædagogiske Forsøgscenter, at man lavede denne form for opsamling, men det har ministeren jo nedlagt.

Det, jeg synes er problemet, er jo at hylde, at vi får bedre resultater. Der er ingen evidens for, at test skaber bedre resultater. Nej, det, der er evidens for, er, at ved en særlig engageret indsats fra lærernes side, hvor de bruger nogle me-

toder, som er udviklede, kan man få en god indsats. Det kommer ikke af at teste børnene, det kommer af at give lærerne den metodefrihed, der skal til, for at vi kan udvikle en metode, der sikrer, at børnene får en rigtig god uddannelse.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Hvis det handler om, at der skal sættes ind, hvor der er noget, der halter, så er det sådan set bare at gå i gang. Man skal jo ikke gå ret mange meter uden for dørene, før folk godt er klar over, hvad der er godt på forskellige skoler.

Det snakker vi da om i Brønderslev, hvor jeg bor, det snakker man da om i Aalborg, det snakker man da om i København. Alle steder ved man da, hvor de gode skoler er, hvad nogle skoler er gode til, og hvad de ikke er så gode til. Det er da bare at sætte ind, hvis man i øvrigt var villig til at bruge pengene på det.

Det er ministerens besøg i pakhuset her i formiddag jo også et godt eksempel på. Vi behøver jo slet ikke L 101 her med de nationale test, for at man kan bruge de her ting, for at man kan vise, at der er noget, som er godt, og at man kan gøre en målrettet indsats for at gøre nogle ting bedre. Det er fuldstændig unødvendigt, synes jeg eksemplet viser.

Det, som er det virkelige spørgsmål her, er, hvad man så bruger det her til sammen med L 170, som vi skal behandle senere, hvor vi laver den nationale præstationsprofil, hvor der er massevis af mennesker rundt omkring, som får at vide, hvordan testresultaterne er, og hvordan de skal bruges, inden man laver denne kvalitetsvurdering, og hvor risikoen, dvs. sandsynligheden, for, at de bliver offentliggjort, bliver enorm, sådan at der kommer en rangordning af skolerne.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er vi ved at være ved vejs ende på det her. En kort bemærkning igen? O.k.

Kl. 16.30

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg synes da, der er grund til at kommentere det her. Jeg stiller et spørgsmål til ministeren, men der er bare slet ikke nogen som helst lyst til at diskutere det.

Det siger lidt om processen i det hele taget. Det var jo det, lærerne i går, hvor vi var i Danmarks Lærerforening og snakke om det her, sag-

de, at sådan har det været hele vejen igennem. Man har ikke lyttet. Man har ikke villet inddrage nogen. Det er bare sådan, man vil have det, og så kører man det igennem.

Skal behandlingen her i dag i salen virkelig illustrere det så tydeligt? Jeg synes, ministeren skulle gå herop og svare på mit spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Så må jeg jo prøve at huske, hvad det var, hr. Thomas Krog spurgte om. Undskyld, men jeg har jo sagt det tre gange, og jeg har altså noget imod at gentage de samme svar. Jeg vil ikke forbyde andre at stille de samme spørgsmål ti gange, men man får ikke mig til at svare på dem ti gange.

Men o.k., jeg mener, det handlede om, hvorvidt vi behøvede de nationale obligatoriske test, for konferencen i Eigtveds Pakhus viste jo, at man ikke behøver dem. Vel, jeg tror, det var nogenlunde rigtigt husket.

Jeg kan huske, at indtil 1990 var hele den danske folkeskoleverden lullet ind i den forestilling, at vi havde verdens bedste skole. Så pludselig kom der dokumentation for, at der altså var visse problemer, bl.a. at danske børn var dårlige til at læse sammenlignet med andre landes børn.

Det gav et chok igennem hele skoleverdenen. Så kom ikke og sig, at landsdækkende test ikke kan have en virkning på skoledebatten på den måde, at de afdækker problemer, men også afdækker styrkesiderne. Det er da helt klart, og tilsvarende i en kommune gør det da en forskel, om man har det ledelsesredskab, at man kan se, hvordan det går sammenlignet med sidste år og forrige år, og at ledelsen også på den enkelte skole kan se, hvor det går godt, og hvor der skal sættes ind.

Det kan godt være, der er steder, hvor man allerede gør det godt nok. Det har jeg jo ikke bestridt. Der er masser af god praksis i Danmark. Men vi har notorisk brug for, at alle nu bliver mere bevidste om de problemer, der notorisk er nogle steder, det er Kommunernes Landsfor- ening i øvrigt enig i, og derfor forstår jeg heller ikke al den snak om centralisme.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-3 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Anden behandling af lovforslag nr. L 113: Forslag til lov om ændring af lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv. (Inddragelse af forældre i vejledningen af de 15-17-årige).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder). (Fremsat 15/12 2005. Første behandling 17/1 2006. Betænkning 21/3 2006).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.